Opłata pocztowa opłacona ryczałtem.

Rok I. Zakopane, sobota, 13 lipca 1929 r. Nr. 12\13.

ZAKOPANE

Organ Związku Przyjaciół Zakopanego

Cena 50 groszy

Z LISTĄ GOŚCI

Prenumerata roczna 16 zł

† Mieczysław Świerz

Tatry to świat bajecznej piękności, ale jednocześnie pełen śmiertelnej grozy. Nie zdołała go opanować dotąd ujarzmiająca siła ludzka, a taternictwo postawiło przed sobą zadanie niczego nie zmieniać w tej pustyni, lecz w zupełnie bezinteresownej walce z majestatem niedostępności przyrody górskiej krzepić ciało i ducha.

W walce tej, jak w każdej walce, muszą padać ofiary. To też wypadki śmiertelne w Tatrach są wydarzeniami tragicznemi, lecz nierzadkiemi i nie wywołują zbytniego zdziwienia. Wszak — jak to mówią górale: — „śmierć w górak nie taka durna jak w dolinak i preńdzej cłeka weźmie“. Przychodzi alarm z gór, pogotowie wyrusza i dotarłszy na miejsce, w straszliwym trudzie i z własnem nieraz niebezpieczeństwem ratuje rannego lub... znosi trupa.

Zwyczajna to w Zakopanem, jak mówią, kolej rzeczy podobnie, jak niedziwnem jest u brzegów morza, że toną rybacy lub marynarze, że spadają z wyżyn powietrznych lotnicy.

Ale wiadomość, która rozeszła się po Zakopanem — dziwnie piorunowo — pod wieczór 5-go lipca, była czemś tak niezwyczajnem, że wydawała się wprost nie do wiary: Świerz zabił się, spadłszy ze ściany Kościelca!

Było w tej wieści z Tatr nie tylko coś bardzo tragicznego, ale coś sprzecznego z logiką tego wszystkiego, co każdy z nas o Świerzu wiedział i myślał. Można by poprostu powiedzieć, reagując na tę wiadomość: — Wykluczone! Każdy inny może się zabić, nie Świerz — on, który był wirtuozem wspinaczki skalnej, mistrzem techniki taternickiej, nauczycielem i wzorem dla innych, on, dla którego jak to mówił Witkiewicz o Sabale: „turnie i przepaście znaczyły tyle co dla orła!“

Lecz tego jeszcze wieczora, gdy zaczęła się potwierdzać nieprawdopodobna wiadomość, musieliśmy pogodzić się z tym faktem. A nie przyszło to łatwo.

I nie należy sądzić, że tym uczuciom podlegali tylko najbliżsi przyjaciele i taternicy. Dawno już niczyja śmierć nie sprawiła takiego ogólnego wrażenia w Zakopanem i w całem sąsiedztwie Tatr po obu ich stronach i nie wniosła tyle ogólnego smutku i współczucia, lecz zarazem jakby i uznania — takiego uznania, z jakiem czci się ofiarę śmierci bohatera-żołnierza, który poległ za wielką sprawę. Ludzie obojętni dotąd na sprawy taternickie stawali przed żałobnemi klepsydrami, które obwieszczały tragedję tatrzańską i czytali o niej z przejęciem, a pogrzeb, który odbył się w trzy dni po katastrofie, stał się poprostu manifestacją, jakiej Zakopane już dawno nie przeżywało... tłum kilkotysięczny, góra wieńców. Bo Zakopane, Podhale i ci, którym bliski i ukochany jest ten przecudowny zakątek Polski, okazywały Mieczysławowi Świerzowi wdzięczność za miłość największą, jaką może dać człowiek, bo przypłaconą życiem. Ukochał On Tatry, a miał to już we krwi, poprostu urodził się taternikiem. Każdy starszy zakopianin pamięta dobrze „starego Świerza“, który przez długie lata sekretarzował Towarzystwu Tatrzańskiemu w dawnem, spalonem „kasynie“, a przez całe życie chodził po Tatrach. Nawet gdy był już pochylony wiekiem, wspinał się po górach jak młodzik. A więc Mieczysław Świerz, pochodząc z dobrej rasy, był taternikiem, jeśli tak rzec można, „pełnej krwi“, a intensywną pracą i praktyką

doprowadził taternictwo do mistrzowskiej doskonałości.

Trudno tu wyliczać jego czyny taternickie, jego wyprawy, nowe odkrycia, przejścia i próby. Opiszą z pewnością te wszystkie sprawy Jego współtowarzysze, a może z tego powstać bogata literatura. Najdobitniej Jego taternicką działalność da się określić słowami: znał labirynt Tatr nawylot, był na każdym indywidualnie wyodrębniającym się szczycie, na każdej takiej przełęczy. Topografja Tatr była Mu wiadoma z największą dokładnością i to nie w teorji, lecz z autopsji. Sumienność swej pracy autorskiej w „Przewodniku“ własnym, czy to pisanym wraz z Chmielowskim rozumiał tylko w ten sposób, że jeśli ma opisać jakąkolwiek drogę — czy po grani, czy po ścianie, czy w żlebie, musi ją osobiście przejść, przemierzyć własnemi nogami, ocenić „ekspozycję“ swem własnem przeżyciem, własnemi rękami zmacać chwytliwość ścian!

I w ten sposób pojmował jeszcze swe taternictwo, że nie chciał mieć go jedynie dla siebie, ale pragnął dzielić je z innymi. Dlatego też popularyzował i propagował Tatry wszędzie, gdzie Mu tylko żyć przyszło, a przedewszystkiem wśród młodzieży, którą uczył i wychowywał w szkole. Nie wyobrażając sobie niemal życia bez Zakopanego, tu się osiedlił, zbudowawszy sobie dom na Bystrem i objąwszy posadę nauczycielską w Gimnazjum i Szkole Zawodowej. A gdy zmuszony był objąć przejściowo posadę na Górnym Śląsku, tam, w tej nizinnej, zasnutej dymami krainie, szerzył ideologię taternicką w odczytach, organizacjach, publicystyce, oddawał jej się jako najmilszej rozrywce w niewyczerpanych nigdy rozmowach z przebywającym również na Śląsku Januszem Chmielowskim. Był więc taternikiem nie tylko z krwi, ale i z całego serca.

Tem też tłumaczy się to, że w swej pracy naukowej, polonistycznej, szukał tematów, związanych w jakiś sposób z Tatrami. Dla pracy doktorskiej wybrał Seweryna Goszczyńskiego, napisał bardzo ciekawe studjum o jednym z pierwszych polskich badaczy Tatr. Stanisławie Staszycu, pisał także o Tetmajerze, Żuławskim... A oprócz prac naukowych napisał całe mnóstwo rozpraw, artykułów, fejletonów i redagował przez długie lata organ Sekcji Turystycznej T-wa Tatrzańskiego „Taternik“. W Jego działalności naukowo-literackiej podnieść należy jeden jeszcze rys charakterystyczny dla Jego nawskroś twórczej indywidualności: umiłował subtelność mowy polskiej i pieścił się nią, jak mistrz kompozytor pieści się subtelnością tonów. Neologizmy i swoisty styl Świerza są świetne, głęboko zaczerpnięte z ducha języka i gdyby to wszystko zebrać, ukazałby się słownik, wydatnie wzbogacający skarbnicę polskiej mowy. Jakaż to więc niepowetowana szkoda, że ten tak bardzo indywidualny język Świerza umilkł na zawsze!

Bogate w treść i piękne było Jego życie, piękną też była śmierć w Tatrach, jak śmierć żołnierska na polu bitwy. W tem jednem chyba możemy widzieć jakieś ukojenie w naszym żalu. Pełnym też swoistego nastroju był Jego pogrzeb w Zakopanem. Nie był to ponury obrzęd, ale jakby marsz triumfalny. Powiozły Go konie, ubrane w barwne góralskie chomąty, a potem wzięli Go na swe krzepkie barki przyjaciele górale - przewodnicy. Zabrzęczała Mu nad mogiłą tęskliwie muzyka góralska, a zdala żegnały Go zadumane Tatry... lecz nie, raczej witały w innej postaci, jako ducha, który będzie już ciągle przebywać wśród nich, którego nazwisko będzie związane z ich granitowym bytem na zawsze.

Dr. A. Lewicki.

Śp. Dr. Mieczysław Świerz

Taternik i turysta.

Mowa wygłoszona przez Dra Stefana Komornickiego, Przewodniczącego Sekcji Turystycznej P. T. T. na pogrzebie ś. p. Dra M. Świerza w dniu 8 lipca 1929.

Jeśli śmierć w górach, śmierć tych, którzy idą tam po słońce ducha i spotęgowanie poczucia swej żywotności, — jest dla pozostałych zawsze czemś szczególnie, a okrutnie niespodziewanem, to śmierć Mieczysława Świerza jest dla nas, Jego przyjaciół, prawdziwie gromem z jasnego nieba. Wszak porywał się On na najśmielsze zadania w Tatrach i w Alpach, rzucił Sam jako pierwszy nić najtrudniejszych szlaków na kilka ścian i grani tatrzańskich, a zawsze powracał uwieńczony powodzeniem. Rozumieliśmy, że tak oczywiście być powinno. Mieczysław Świerz, syn wybitnego w minionym okresie taternika, od najmłodszych lat gromadzący z naukową ścisłością skarb doświadczenia górskiego, On — uosobienie męskiej rozwagi, zawsze pełen równych miar siły niespożytej i odwagi — ulega nagle w walce o tysiączne już chyba zwycięstwo! Nie możemy się otrząsnąć z bolesnego, odrętwiającego zdumienia, tak jak niegdyś, przed dziewiętnastu laty, gdy patrzeliśmy, nie rozumiejąc, na trumnę Klimka Bachledy.

Mieczysław Świerz nie padł ofiarą „wybujałej namiętności do gór", ani nie Tatry to pochłonęły w Nim „nową ofiarę". Przez największą część Swego życia, przez ćwierć wieku niemal, składał On cześć Tatrom jako doskonałemu wcieleniu wspaniałości Ziemi, spiętrzonej tu w łańcuch nieporównanych postaci skalnych, Ziemi rodzinnej, ukształtowanej i Duchem tu natchniętej przez Boskiego Rzeźbiarza. Cześć tę składał czynami, do jakich wzywają olbrzymy skalne tych tylko z pośród najśmielszych, którzy szept ich ducha posłyszą. Nie domagają się one ofiary z życia w tem strasznem znaczeniu, ani nie składał im jej Mieczysław Świerz, bo byłoby to zaprzeczeniem niespożytego popędu do czynów, jednej z Jego cech najistotniejszych. Krótsza niż mgnienie oka chwila zmniejszonego napięcia uwagi, jakieś nic na pozór nie znaczące zapomnienie szczegółu uzbrojenia, — przemieniły podnoszący ducha czyn wdzierania się przez trud ku tem wspanialszemu słońcu — w niepojętą dla nas ciemność śmierci.

Przed zbyt niewielu godzinami otwarł się ten grób i nazbyt wstrząśnięci jesteśmy wszyscy stratą przyjaciela, abyśmy potrafili tu rozpamiętywać zdobycze i zasługi Jego żywota. Wystąpią one nietylko w obszernych tegoż ujęciach literackich, ale będą się najdotkliwiej przypominały zawsze i wszędzie tam, gdzie braknie współpracy i pomocy Zmarłego. Pamięć Mieczysława Świerza nieprędko odleci z tego świata. Zginął, ale „imię nie zaginie", jak mówi jedna z ulubionych przez Niego pieśni podhalańskich. Trwać będzie tak, jak trwa pamięć Staszica i Goszczyńskiego, których działalność zmarły nasz przyjaciel oświetlał w Swych pracach literackich; jak pamięć Janoty, autora pierwszego pisanego Przewodnika po Tatrach; jak pamięć Tytusa Chałubińskiego, który zachęcał do wdzierania się na szczyty Tatr wszystkich godnych tej rozkoszy; jak pamięć dostojnego czciciela Tatr Karłowicza, którego śmierć uświęciła wschodnie stoki grzbietu tego samego Kościelca.

Żegnając Mieczysława Świerza imieniem Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i jego Sekcji Turystycznej przychodzi mi wspomnieć, że oprócz dwudziestoletniej przeszło, obfitej w czyny działalności taternickiej, której najgłębsze przeżycia wzbogaciły Jego ducha, miał za sobą kilkadziesiąt rozpraw i opisów literackich, Tatrom poświęconych, lub blisko z niemi się wiążących; że od lat dwudziestu zasiadał w Wydziale i Zarządzie Głównym Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, współpracując dzielnie czynem i radą; że od tyluż lat działał w Zarządzie Sekcji Turystycznej, szczególnie Sobie bliskiej, że przez najniewdzięczniejszych ośm lat powojennych dźwigał obowiązki jej przewodniczącego, a od r. 1913-go do ubiegłego był w najtrudniejszych warunkach redaktorem jej organu; że rozległą Swą wiedzę o Tatrach oddał w postaci Przewodnika najpierw na usługi początkujących współwielbicieli gór, a potem, wraz z Januszem Chmielowskim w obszernem, podstawowem dziele o „Tatrach Wysokich". Oto wieniec Jego zasług w skróconem tylko wyliczeniu.

Czem był Mieczysław Świerz dla przyjaciół i towarzyszy, w górach i na dolinach, to zbyt trudno nam dziś wypowiedzieć. Uczynność, dobroć, względność, — z Jego strony, przyjacielskie przywiązanie — z naszej, to słowa powierzchownie tylko oddające wzajemny stosunek. Dzisiaj nici Jego przerwane na zawsze. Z Jego odejściem głęboka żałoba padła na nasze serca, łącząc nas w tem z Jego najbliższymi, z najcięższej dotkniętą Rodziną. Niechaj to Światło, którego słaby zaledwie odblask i tylko w chwilach najwyższych uniesień dostrzegać mógł oczyma ciała w promieniach słońca, kładących się na tatrzańskich szczytach, niechaj Mu to Światło ozłaca Wieczność.

Śp. Dr. Mieczysław Świerz

Pedagog i uczony.

Mowa wygłoszona przez Prof. Zygmunta Mirtyńskiego na pogrzebie ś. p. Dra Mieczysława Świerza dnia 8 lipca 1929.

Imieniem miejscowego Koła Tow. Nauczyc. Szk. Wyższ. i Średn., imieniem Dyrekcji Gimnazjum Państwowego i Prywatnego, imieniem młodzieży obu zakładów żegnam ziemskie szczątki Dra Michała Świerza.

Słowa moje chcą być, choć w części — wyrazem ogromnego bolu i żalu, jakiego doznajemy w chwili, gdy na miejsce spoczynku wieczystego składamy ciało drogiego kolegi, wybitnego profesora, doskonałego wychowawcy.

Wstrząśnięci do głębi tragedją, która w tę oto trumnę zamknęła bliskiego i kochanego człowieka, rażeni gromem niespodziewanej straty, z bolesnem na ustach pytaniem: dlaczego? — zdajemy sobie jednak sprawę, — że odszedł od nas człowiek wielkiego serca i rozumu, i niepospolitych zasług — zostawiając w szeregach naszych lukę, której nie wypełnimy ani predko, ani łatwo.

Szereg lat ostatnich żył i działał pośród nas i mieliśmy w Zmarłym dobrego, prawdziwego kolegę. Był człowiekiem przedziwnej subtelności uczuć — kobiecej niemal delikatności. Do kogoś drugiego nie zbliżał się nigdy, myśląc jedynie o sobie i siebie tylko rozumiejąc. Przeciwnie starał się zawsze uchwycić, poznać i ocenić drugą indywidualność ludzką i odnieść się do niej tak, by w niczem i nigdy nie dotknąć, nie urazić, nie zranić. Ludziom, z którymi obcował, niósł jeden z najpiękniejszych darów, jakie człowiek człowiekowi składać może — to lojalność pełną i pełne poszanowanie.

Sprawy wspólne, organizacyjne, zawodowe, nie były nigdy Mu obce i dalekie. Był Człowiekiem wysoce uspołecznionym, o wielkiem poczuciu obowiązków wobec zbiorowości i stąd był zawsze czynnym członkiem naszego Koła. Z ramienia Koła, na jego posiedzeniach podejmował poważne prace, z których wywiązywał się z wielką sumiennością, ku zupełnemu zadowoleniu i uznaniu wszystkich.

Jako profesor języka i literatury polskiej w obu gimnazjach zakopiańskich, w szkole Przemysłu drzewnego i wreszcie w miejskiem gimnazjum w Katowicach — był wyrazicielem dawnej, dobrej tradycji, że być nauczycielem gimnazjalnym — znaczy być człowiekiem głębokiej wiedzy fachowej, szerokiego wykształcenia ogólnego i prawdziwej kultury intellektu.

Umysł spokojny, logiczny, konsekwentny i ścisły, pracowitość iście mrówcza i drobiazgowa, sumienność niezwykła, kult prawdy i wola dążenia ku niej, za wszelką cenę — stanowiły w psychice Zmarłego owe podłoże urodzajne, z którego wyrastał dr. Mieczysław Świerz, historyk literatury polskiej.

Twarde życie, konieczność wydatnej pracy zarobkowej, przykry mus dzielenia energji twórczej na kilka dziedzin — nie pozwoliły Zmarłemu rozwinąć wszystkich możliwości i całego talentu, ale jego prace o Goszczyńskim, Staszicu, Żuławskim i Tetmajerze, jego wykłady publiczne i radjowe, artykuły dziennikarskie i wykłady z katedry szkolnej — pozwalały dostatecznie ocenić i umysł i talent i pracę — pozwalały też stwierdzić, że był to stylista dobrej miary — znawca języka, wrażliwy niezwykle na jego piękno i bogactwo — pisarz, w którego ręku słowo polskie brzmiało niemal wszystkiemi tonami prozy literackiej.

Polskiego życia warunki ostatnich lat kilkunastu sprawiły, że mając wszelkie dane na uczonego — był także żołnierzem — bogata indywidualność, bujność sił życiowych, konieczność wyżycia się, pchnęły Go ku królewskiemu sportowi taternictwa, ale w latach ostatnich, przez wszystkie dni żywota u Zmarłego, niby nić purpurowa, przewija się usiłowanie, by pozostać przy historji literatury polskiej, nie zerwać z nią kontaktu — stworzyć sobie warunki umożliwiające pracę naukową.

Śmierć bezlitosna złamała bujny krzew, nie pozwalając rozrosnąć mu się w potężne drzewo — odszedł — niedokonanym czynem bogaty.

Powiedziano jeszcze za życia, o Zmarłym, że mógł być ozdobą każdej Rady Pedagogicznej. I to jest sąd zupełnie słuszny. To był nauczyciel wyborny, którego zdanie w każdej sprawie wyrzeczone, miało wagę niemal decydującą. Słów Jego o zagadnieniach pedagogicznych słuchano zawsze z wielką uwagą, podziwiając umiar umysłu, gorącość serca i ogromną dozę dobrej woli. To był nauczyciel, który rzeźbił umysły swoich uczniów, dawał im rzetelną wiedzę, uczył pracy. Nie błyszczał słowem, nie zachwycał formalną stroną swych lekcyj, ale obcowanie z Jego intellektem — ale kultura ducha — owa rzetelność stosunku do wiedzy — sprawiały, że uczniowie Jego korzystali bardzo wiele i zachowywali dla Niego pełny szacunek i podziw — uznanie dla nauczyciela największe.

I jeśli szkoła uczy dla życia, jeśli o wartości szkoły decyduje to — jakich ona uczniów w świat wysyła — jeśli najlepszym z nas nauczycieli ten, kto najwięcej uczniom swoim na życie dać potrafi — to zaprawdę Zmarły szedł w pierwszych szeregach nauczycielstwa polskiego i był jego ozdobą.

A był to wychowawca doskonały.

I znów nie przez słowa, nie przez czcze mentorowanie, ale nadewszystko przez przykład. Bo to było życie czyste woli, niby łuk napiętej, ku dobremu. Bo to była uosobiona praca, sumienność i prawda — bo to była zwarta, mocna, wykończona do ostatnich szczegółów indywidualność ludzka. To był Człowiek, który wychowankom imponował, a jednocześnie odnosił się do nich zawsze z sercem, zawsze ze zrozumieniem i wyrozumiałością — zawsze blisko i miękko. To był Nauczyciel, który bezsłownie, przykładem swoim wołał — bądźcie dobrzy — bądźcie czyści — bądźcie piękni.

Żegnamy przyjaciela, profesora, wychowawcę!

Uciszmy płacz serca!

Nie jest ci to dla siewcy tragedją, jeśli ziarno rzucając — padnie na pracowicie uprawionych zagonach.

Nie zginie to ziarno! Wchłonie jego moc ziemia i wyda plon! Wzbogacą się łany kłosem bujnym i pieściwie szumiącym. W słońcu stać będą — czekając żniwa. A żniwo przyjdzie i sprawi, o Przyjacielu — że choć odszedłeś — nie będziesz zapomniany!

Straszna tragedja w górach.

Ś. p. Dr. Mieczysław Świerz ofiarą Tatr.

W piątek, 5 lipca b. r. w godzinach popołudniowych poruszone zostało Zakopane do głębi, bezmiernie smutną wieścią, że głośny, popularny i bezsprzecznie najlepszy polski taternik ś. p. prof. Dr. Mieczysław Świerz, położył swoje młode życie w krwawej ofierze Tatrom. Z początku nie chciano temu wierzyć — nikt bowiem nie dopuszczał do siebie myśli, że tak wytrawny i ostrożny, a przytem znakomity taternik, jak ś. p. Dr. Świerz, mógłby paść ofiarą czy nieostrożności, czy przypadku. Niestety jednak przyszły wkrótce z Hali Gąsienicowej szczegóły, które już jednak w całej rozciągłości potwierdziły prawdziwość pierwszych pogłosek.

Bezpośrednio po otrzymaniu z hali wiadomości o wypadku, wyruszyło na miejsce katastrofy Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe z p. Oppenheimem na czele. W skład jego weszli, prócz wyżej wymienionego pp. Fächer, Ignacy Bujak, Bronisław Czech, Jan Hubert, Józef Tomkowy Gąsienica i inni. Pogotowie dotarło do południowo-zachodnich stoków Kościelca, na którym zdarzyło się nieszczęście, o godzinie 8.20 wieczorem. Tam, na dużej płycie kamiennej, zbroczonej obficie krwią tragicznie zmarłego, wśród piargów i rumowiska skalnego, znaleziono leżące na wznak, z rozstrzaskaną głową i wieloma obrażeniami na ciele, w doszczętnie poszarpanem odzieniu, śmiertelne szczątki ś. p. Dra Świerza. Po ułożeniu ich na noszach, zaczęto je, w ponurym i przygnębiającym nastroju, znosić w dół, ku hali Gąsienicowej, do której przybyto około godziny 12 w nocy. Nazajutrz t. j. w sobotę rano zniesiono je do Kuźnic, a stąd odwieziono do Zakopanego.

Straszna tragedja, której ofiarą padło młode i tyle obiecujące życie, miała według opowiadania naocznego jej świadka i uczesnika p. Tadeusza Ciesielskiego następujący przebieg.

Na kilka dni, przed zaszłym wypadkiem, zainicjował ś. p. dr. M. Świerz wycieczkę do doliny Jaworowej, na całotygodniowy pobyt wśród gór i zaprosił do wzięcia w niej udziału p. Ciesielskiego, młodego, ale również już bardzo wytrawnego taternika. Obaj umówili się, że spotkają się w piątek rano na hali Gąsienicowej, dokąd ś. p. dr. Świerz udał się już wcześniej. Po spotkaniu się w miejscu i czasie umówionym zgóry, wyruszyli obaj w piątek o godzinie 11.30 przed poł. na Kościelec, by zrobić t. zw. trzecie przejście zachodnią ścianą na szczyt. Gdy już znaleźli się na znacznej wysokości, w partji przedstawiającej znaczne trudności, połączyli się dla asekuracji liną, długości 28 metrów. W ten sposób asekurowani, zdołali już pokonać trudności pierwszej i drugiej liny, czyli przestrzeni około 50 metrów, po przejściu trzeciej najtrudniejszej liny, którą prowadził p. T. Ciesielski, zaczęto trawersować czwartą i tym razem pierwszy ruszył ś. p. dr. M. Świerz, a p. Ciesielski asekurował go stojąc umocniony hakiem na dość dużym bloku skalnym. Kiedy ś. p. dr. Świerz, posuwający się bardzo ostrożnie przed siebie trawersem w lewo, znalazł się już w odległości jakich pięciu metrów od asekurującego go na linie p. Ciesielskiego, w pewnym momencie zatrzymał się, by wypróbować chwytu, usłyszał nagle p. Ciesielski okrzyk „lecę" i równocześnie dostrzegł odpadającego i lecącego w przepaść ś. p. dra Świerza.

Przerażony i spiorunowany wrażeniem p. Ciesielski znieruchomiał na bloku, a pozostawszy bez asekuracji nie mógł postąpić ani kroku naprzód, czy w tył. Wzywając ratunku wytrwał tak na tym bloku, uwieszony u haka, od godziny 11.30, w której zaszedł wypadek, do godziny 6-tej, w której to czasie dwaj turyści pp. Bernacikiewicz i Borysz, podeszli ku niemu ze szczytu Kościelca i z pewnej odległości rzucili mu linę. Umocniwszy się na niej i odpocząwszy nieco, wydostał się, już bez większych trudności i niebezpieczeństw na szczyt Kościelca, skąd na halę Gąsienicową przybył około godz. 10 wieczór.

Pan Tadeusz Ciesielski, poza silnym wstrząsem moralnym i obrażeniem dłoni od liny, nie poniósł żadnych innych obrażeń. Do przykrego tego sprawozdania dodać należy jeszcze, że lina. która była bezpośrednim powodem tragicznego zgonu ś. p. dra Świerza, stanowiła własność nieboszczyka.

Pogrzeb
śp. Dra Mieczysława Świerza

Ostatni dzień pobytu na powierzchni ziemi i wśród żyjących, aczkolwiek w stanie śmiertelnych, jedynie, szczątków, miał ś. p. dr. Świerz cudowny. — Nie pożałował mu Bóg cudnych uśmiechów słońca i pogody — przyjmując Jego ducha, tak jak to zasłużył swem całem życiem — pozwalając ukochanym przez Niego Tatrom przyjrzeć się jeszcze raz, po raz już niestety ostatni, Jego ziemskiej powłoce, w szarą zamkniętych trumnę.

O godzinie 9 rano zapełniła się nawa kościoła parafjalnego, na środku której ustawiono tonący w powodzi zieleni, katafalk ze zwłokami, licznemi rzeszami: rodziny, przyjaciół, kolegów i publiczności. Przed trzema ołtarzami odprawiano równocześnie trzy msze św. żałobne, z których uroczystą, przed wielkim ołtarzem celebrował ks. dziekan Tobolak. W czasie nabożeństw chór „Echa tarzańskiego" odśpiewał szereg pieśni i modłów żałobnych.

Po południu o godzinie 3 rozpoczęła się właściwa ceremonja pogrzebowa. Po uroczystych egzekwjach, odprawionych przez najbliższego przyjaciela zmarłego i uczestnika wielokrotnych z nim wycieczek górskich, ks. Jana Humpolę, wyruszył z kościoła olbrzymi, jak na stosunki zakopiańskie kondukt żałobny. Na czele jego kroczyli skauci, za nimi młodzież męska państwowego gimnazjum, dalej skautki i uczenice gimnazjum w Szarotce, a równocześnie byłe uczenice zmarłego — dalej orkiestra 4 p. s. p., muzyka góralska i grupa przewodników tatrzańskich, górali. Za nią liczne duchowieństwo z celebransem ks. Janem Humpolą, poprzedzało cały w zieleni tonący karawan ze zwłokami. Za trumną rodzina, przyjaciele, koledzy i bardzo liczna publiczność. Od ul. Nowotarskiej do grobu ponieśli śmiertelne szczątki wielkiego taternika przewodnicy tatzańscy.

Nad grobem, po odprawieniu modłów i odśpiewaniu przez chór „Salve Regina", przemówił pierwszy imieniem Polsk. Tow. Tatrz. prezes sekcji turystycznej prof. Komarnicki, drugi imieniem kolegów i obu zakładów naukowych mówił prof. Mirtyński, trzeci wreszcie imieniem „Karpathen Verein" w Czechosłowacji przemówił, częścią po słowacku, a częścią po niemiecku dr. Guhr.

Przemówienia oba, t. j. prof. Komornickiego i prof. Mirtyńskiego podajemy na innem miejscu w całości.

Na zakończenie smutnego i bolesnego dla wszystkich obrzędku muzyka góralska odegrała, nad mającym za chwilę na wieki pochłonąć śmiertelne szczątki Zmarłego, grobem parę, tak ulubionych przez ś. p. dra Świerza, melodyj góralskich.

—:-:—

Przyszłość turystyki w Tatrach.

Gdy mię kto pyta, czy teatr ma przyszłość — spoglądam naprzód na galerię, czy t. zw. w języku studenckim „jaskółkę"... i jeżeli stwierdzę jej przepełnienie, jeżeli do uszu mych dojdą z podsklepienionych regionów okrzyki entuzjazmu i grzmoty huraganowych oklasków — to, mimo częstych pustek w fotelach i lożach, powiem, że tak... Bo czemże jest publiczność galeryjna, jak nie publicznością przyszłości?... Dziś — za kilkanaście lub kilkadziesiąt groszy na jaskółce, za lat parę — za kilka złotych w pierwszych rzędach...

To samo twierdzenie można zastosować i w stosunku do przyszłości turystyki.

Turystyka w Tatrach przechodziła różne okresy i posiadała różne stopnie natężenia, a nawet różnoraki charakter. Chodziło się ongiś po Tatrach dla studjów przyrodniczych, później dla samej rozkoszy współżycia z dziką przyrodą, wreszcie dla sportu, dla spinaczki. Dziś wszystkie te cele odgrywają rolę motoru pędzącego ludzi w głąb i na szczyty Tatr.

Z chwilą uzyskania niepodległości, z chwilą rozpadnięcia się słupów granicznych, dzielących synów jednej matki, ruch turystyczny w Tatry ożywił się niepomiernie, a cyfra bawiących u stóp strażników południowych rubieży Polski. wzrosła z kilku do kilkudziesięciu tysięcy rocznie. Równocześnie z tem zaludniły się naturalnie i same Tatry.

Turystykę i taternictwo — vel spinaczkę w najczystszem tego słowa znaczeniu, uprawiają dość stosunkowo nieliczni — gros tłumów zaludniających letnią porą doliny, hale i przełęcze, a rzadziej szczyty, stanowią w wielu wypadkach, nawet szkodliwi dla samej idei, a przedewszystkiem piękna przyrody, pseudoturyści i różnego rodzaju łaziki — dla których jedynym celem jest: zabicie nudów i chęć pokazania się.

Stanie ci taki jeden z drugim u stóp Kościelca, Mnicha, Świnicy czy Rysów — postąpi „parękilkanaście" kroków w górę i ... potem przy-

sięga się i zaklina na wszystko, że był na nich... I czy niema racji?

Jedyny profit z nich mają jeszcze sklepy z przyborami turystycznemi (bo taki łazik musi mieć wszystko od A do Zet) i najwyżej dzierżawcy schronisk i gospód tatrzańskich.

Pierwsza kategorja, to stali bywalcy teatralni, związani z nim poziomem kultury, umiłowaniem piękna, opanowani nałogiem zaspokojenia potrzeb duchowych — druga to ci odświętni i na pokaz, goście pierwszego rzędu foteli i lóż — ukazujący się w teatrze raz lub dwa razy do roku i to nie z potrzeby duchowej, a z chęci pokazania się, a jeszcze więcej swych toalet, pierścieni, butonów i łańcuchów...

A gdzież galerja naszej turystyki tatrzańskiej?... Czyżby jej nie było?...

Nie! na szczęście — nie! Owszem jest i to bardzo liczna, a widzi się ją na wiosnę każdego roku...

Któż i cóż stanowi ją?...

Dzieciarnia i młodzież szkolna.

Niech jeno śniegi zginą, niech się fioletem krokusów ustroją zbocza gór i hale, niech jeno słonko wyżej na nieboskłon się wyspina a wraz pojawią się na ulicach Zakopanego drobne postaci naszej przyszłości.

Ruch wycieczek szkolnych do Zakopanego i w Tatry datuje się od kilku lat i wzrasta z roku na rok.

Wielu ludzi zapatruje się na to gromadne przez młodzież szkolną zwiedzanie Tatr ze sceptycyzmem, a nawet niechęcią. Są tacy, którzy sprzeciwiają się temu ze względów czysto abstrakcyjnych, jak ochrona przyrody, są tacy którzy sprzeciwiają się temu, jedynie z troskliwości o zdrowie wycieczkowiczów i ci mają nawet pewną rację, bo dobrze jest jeżeli wycieczka trafi na czas pogodny, ale gorzej jest, gdy złapie ją w górach ziąb i deszcz. Widziało się nieraz powrót takiej gromadnej wycieczki w mrok wieczorny, wśród strasznej i zimnej siąpawicy. Siedziało to na wozach drabiniastych, skulone, zziębnięte, podzwaniające drobnemi ząbkami — ale mimo wszystko radosne i pełne, w niewinnych duszyczkach, zachwytu dla piękna i czaru tatrzańskiej przyrody. Niejednemu z nich dała się taka wycieczka we znaki — katar, przeziębienie i t. d. były następstwem — ale to przeszło, a pozostało wrażenie, które utrwaliło się w duszy na całe życie i dla idei taternickiej pozyskało raz na zawsze.

Miną lata — z dzieciaka wyrośnie mężczyzna lub kobieta, z biednego studenta zrobi się jakiś radca ministerjalny, jakiś wojewoda, jakiś generał... Można być pewnym, że nawiązanego w swej młodości kontaktu z Tatrami nie strací nigdy i wpisze się raz na zawsze w szeregi najwierniejszych ich przyjaciół.

Jakże naiwni i krótkowzroczni są ci zakopiańscy obywatele, którzy obserwując takie wycieczki, podśmiechują się pod nosem, szepcząc „dziady przyjechały"... Kpiąc z studenckiej maksymy „omnia mea mecum porto" i nie zdając sobie sprawy z bajecznego powiedzenia napoleonowskiego o żołnierzu noszącym w tornistrze buławę marszałkowską — lekceważą te rzesze, które przecież w przyszłości stanowić będą najlepszą część gości zakopiańskich i którym za lat kilka czy kilkanaście, dzisiejsi pokpiwacze kłaniać się będą co najuniżeniej.

. . . .

A więc galerja jest — a zatem i przyszłość taternictwa...

Chodzi teraz jednak o to, aby ta galerja od pierwszego, w krainę prawdziwego szczęścia wkroczenia, doznawała należytej opieki i starania, a to zależy już i przedewszystkiem od czynników miejscowych.

Najważniejszem zagadnieniem do rozstrzygnięcia w tej sprawie, jest budowa dużego domu turystycznego. O budowie tegoż mówi się już głośno i w Zakopanem i w Warszawie. W Zakopanem w kołach zbliżonych do zarządu gminy i uzdrowiska, w Warszawie w kołach sportowych.

Jak wiadomo, na ostatniem posiedzeniu Związku Związków Sportowych w Warszawie, zapadła decyzja wybudowania kosztem jednego miljona złotych w Zakopanem domu turystyczno-sportowego. Dom ten poza salami noclegowemi, ma posiadać wszystkie urządzenia potrzebne turystom i sportowcom, a więc łazienki, łaźnie, masaże, sale gimnastyczne i treningowe i t. d., i t. d. Daj Boże, abyśmy nie zbyt długo czekać musieli na zrealizowanie tego cudnego planu.

Powstanie w Zakopanem domu turystycznego, to zapewnienie raz na zawsze przyszłości polskiemu taternictwu i turystyce tatrzańskiej.

Karol Kwaśniewski.

Sprawozdanie z działalności Koła Z. O. R. w Zakopanem za rok 1928.

Od chwili zorganizowania się nowego Zarządu do obecnej chwili ilość członków Związku wzrosła do 45. W ciągu roku, z powodu przeniesień, ubyło dwóch członków, pozostaje zatem rzeczywistych członków 43.

Do składu członków weszło 7 oficerów emerytowanych, 3 oficerów inwalidów, 10 oficerów rezerwy lekarzy, 5 oficerów profesorów i nauczycieli, 2 oficerów adwokatów, 2 księży, 6 oficerów handlowców, 6 oficerów urzędników państwowych i 2 oficerów zawodów wolnych.

Pod względem rodzajów broni skład ten wyraża się następująco: piechota 16, kawalerja 1, artylerja 3, wojsk sanitarnych 11, technicznych 2, korpusu sądowego 1, wojskowych duchownych 2. W stosunku do hierarchji wojskowej generałów 1, pułkowników 2, podpułkowników 4, majorów 4, kapitanów 11, poruczników 12 i pporuczników 9.

W łonie więc związku koncentrują się przedstawiciele poważnych ugrupowań społecznych, znaczna większość wszystkich rodzajów broni i przedstawiciele wszystkich gradacji hierarchji wojskowej.

Nowowybrany Zarząd zorjentowawszy się w sytuacji i przyjąwszy pod uwagę, że niektórzy z jego członków z powodu swych prac zawodowych, pochłaniających niemal wszystek czas ich nie będą w stanie podołać, a właściwie mówiąc nie znają możności udzielenia się pracom w związku — kooptował jako ich zastępców-pomocników kapitana rez. Sojkę i porucznika Kopecznego. Obaj ci oficerowie jako przedstawiciele Związku Inwalidów i posiadający w swojem rozporządzeniu aparat kancelaryjno-techniczny, udzielili miejsca i swoją współpracę nowemu Zarządowi w urządzeniu biurowości dla Związku O. R. i w daniu jej niezbędnych środków technicznych. — Bez tej głęboko zrozumiałej koleżańskiej pomocy nowowybrany Zarząd znalazłby się w warunkach niemal bez wyjścia, gdyż nie rozporządza prawie żadnemi środkami pieniężnemi. Prawda, że mój poprzednik, pporucznik rezerwy Bohusz Zończyk, ofiarowywał swą kancelarję przy T. S. L., lecz przyjąć tej ofiary nie można było ze względu na warunki, w jakich mieści się T. S. L.

Pomieszczenie w Sekretarjacie Związku Inwalidów więcej się nadawało i chociaż ze względu na pracę tego Związku byliśmy i jesteśmy dla niego pewnym ciężarem, jednakowoż urządziliśmy się tam, przez rok nie płacąc czynszu, w nadziei, że z czasem warunki zmienią się ku lepszemu. Warunki te jednak miały poniekąd, choć może uboczny wpływ na małą liczbę zebrań Zarządu in pleno, nie mówiąc już o ogólnych zebraniach członków Koła. Dobrą jednak stroną tej sytuacji było to, że Sekretarjat Z. O. R. miał stałe siedlisko i aparat do pracy. Trzech obecnych zawsze członków Zarządu stanowiło quorum niezbędne dla decyzyj, nie mających do rozwiązania zasadniczych zagadnień, i przez to praca techniczno-organizacyjna mogła być puszczona w ruch. Brak jednak odpowiedniego pomieszczenia, które znajdowałoby się w zupełnie własnem rozporządzeniu Zarządu, wpływał ujemnie jak na urządzanie zebrań członków w celach specjalnych, tak również jak i w celach ścisłego kontaktu Związku O. R. ze społeczeństwem. W niedalekiej przyszłości przeszkoda ta będzie usunięta, gdyż dzięki zabiegom dr. Mischkego i kap. rez. Krokowskiego stworzy się ośrodek, w którym otworzą się podwoje dla zebrań kulturalno-oświatowych i towarzyskich.

W pracy Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego na terenie Zakopanego przyjmował czynny udział kpt. rez. Borzęcki. Wogóle zaś cała kwestja Przysposobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego na terenie powiatu nowotarskiego ujętą jest przez Komitet powiatowy W. F. i P. W. — W Zakopanem jest jego ekspozytura, która wypełnia zadania Komitetu. Związek Koła O. R., znajdując się w stadjum organizacyjnem, nie miał możności przyjąć udziału w tej dziedzinie życia społecznego i państwowego. W przyszłości jednak będzie miał w Komitecie powiatowym swoich przedstawicieli i współpracowników, stosownie do wskazań Zarządu Głównego.

Związek O. R. w imię swojej ideologji przyjmował czynny udział w reprezentacjach na zewnątrz, a mianowicie: w narodowych uroczystościach 3-go Maja, w organizowaniu uroczystości 10-cio lecia Niepodległości Polski i w urządzeniu w tym dniu uroczystej Akademji. Delegował 10 członków ze swojego grona jako przedstawicieli Związku na te uroczystości do stolicy Państwa. Pozatem w organizacji uroczystego nabożeństwa ku uczczeniu pamięci marszałka Francji i Polski Focha, w przyjęciu udziału urządzenia uroczystej Akademji ku czci Jego, zapraszając w tym celu jednego z obecnych w Zakopanem oficerów służby czynnej.

Koło Z. O. R. pojmując wielką ideę państwową stwarzającej się organizacji p. t. „Federacja Obrońców Ojczyzny" na pierwszy apel skonsolidowało się z tą Federacją i delegowało do tworzącego się Komitetu czterech członków ze swego grona, z których jeden dziś piastuje godność prezesa miejscowego Koła tej Federacji.

Koło Związku O. R. przyjęło także czynny udział w akcji zbiórki funduszu dyspozycyjnego, a także dla utrzymania stałego kontaktu z armją czynną i jej życiem, przyjął Z. O. R. czynny udział w urządzaniu Gwiazdki dla Strzelców Podhalańskich na Kirach.

Koło Związku O. R. znalazło możność zebrania około 300 zł na budowę portu lotniczego w Zakopanem.

Kiedy dla upamiętnienia 10-lecia Zmartwychwstania Polski dr. Mischke rzucił myśl stworzenia w Zakopanem Domu Pracy — Związek O. R. z całą gotowością poparł tę myśl, ofiarując na urzeczywistnienie jej, zebraną na ten cel sumę 120 zł, chcąc tym czynem wyraźnie zaznaczyć, że nigdy nie będzie stał na uboczu w sprawach społeczno-państwowych i w urzeczywistnieniu wszystkich celów i zamierzeń skierowanych ku dobru Ojczyzny i jej synów.

Przyznając, że kontakt z całem społeczeństwem jest jednem z większych zadań ideologji Związku, Zarząd tego Związku podjął projekt stworzenia klubu zjednoczenia społecznego. Pomimo jednak wysiłków i prac na ten cel zrobionych, napotkał trudności, których pokonać jednak nie udało się. Jednakowoż został przy przekonaniu, że wcześniej, czy później, wejdzie on w życie.

Jeżeli dodamy, że Koło Z. O. R. przyjęło na siebie zorganizowanie powiatowego komitetu obywatelskiego odznaczeń, mającego na celu udekorowanie uczestników wojny o Niepodległość Polski i że tej pracy musiało poświęcić dużo czasu, to tem wyczerpuje się skromna działalność Koła za ubiegły rok, której głównem zadaniem było zorganizowanie się, możebne powiększenie liczby członków i stworzenie jakiegoś funduszu dla zaspokojenia niezbędnych potrzeb Związku.

Materjalny stan Związku w obecnej chwili wyraża się w powiększeniu czystego majątku o kwotę 457 zł 97 gr, co razem z przejętym majątkiem wyraża się w kwocie 538 zł 82 gr.

Kronika.

Druga wycieczka polskich Sokołów z Ameryki w Zakopanem. Zakopane miało honor i szczęście, już po raz drugi, w okresie pięciu lat, goszczenia u siebie sympatycznych braci Sokołów z Ameryki. Tym razem przybyli oni w znacznie liczniejszym zastępie i co najsympatyczniejsze przywieźli z sobą liczne zastępy młodzieży, zrodzonej na obczyźnie, a jednak zawsze po polsku myślącej i czującej.

Wycieczka Sokołów i Sokolic z Ameryki przybyła do Zakopanego dnia 8 lipca rano o godzinie 7, osobnym. z Krakowa, pociągiem. Przywiedli ją, znany nam już z poprzedniej wycieczki druh, prezes Związku Sokolego w Ameryce p. dr. Starzyński i wiceprezeska tegoż pani Korpantowa.

Śliczny, pełen słonecznych blasków, poranek, ściągnął, już na długo przed przybyciem pociągu, liczne rzesze delegacyj, które ustawiły się wyciągniętym szeregiem. Na lewem skrzydle ustawiła się orkiestra wojskowa 4 p. s. p., obok niej przedstawiciele miejscowych władz pp. burmistrz Winnicki i jego zastępca Wojciech Roj, oraz komisarz Rządu dla uzdrowiska płk. Piątkiewicz, dalej prezes Zw. Przyj. Zakopanego Laudyn Chrzanowski i przedstawiciele prasy. Od lewego skrzydła ustawiły się delegacje: Sokoła zakopiańskiego, odgrywającego w tym dniu rolę gospodarza, z prezesem Rudnickim i wiceprezesem Sochackim na czele, dalej Związku Górali, Gwiazdy, Zw. Ofic. Rezerwy, Strzelca, Zw. Legjonistów, Straży Ochotn. Ogniowej i liczna publiczność.

W chwili nadejścia pociągu orkiestra wojskowa odegrała pobudkę, poczem z wagonów wysypała się na dworzec błękitna armja dziarskich Sokolic i Sokołów. Na dany znak przez swego naczelnika, d. Pieprznego, drużyna wynosząca około trzysta osób, ustawiła się frontem wzdłuż wagonów, naprzeciw zakopiańskich delegacyj. Przed frontem jej stanęli jej wodzowie — d. prezes dr. Starzyński, wiceprezeska dha. Korpanty i naczelnik d. Pieprzny.

Pierwszy przemówił w imieniu gospodarzy, czyli zakop. gniazda sokolego, d. wicepr. Sochacki, który przemówienie swe zakończył okrzykiem na cześć Polonji Amerykańskiej. Okrzykowi wzniesionemu przez zebranych, wtórował odegrany przez orkiestrę wojskową narodowy hymn amerykański. Po krótkiem powitaniu w imieniu zarządu uzdrowiska, przez p. płk. Piątkiewicza, przemówił do zebranych imieniem gminy i ludności góralskiej zast. burm. p. Wojciech Roj, kończący okrzykiem na cześć sokolstwa. Po powtórnym hymnie amerykańskim, zwrócił się do zebranych delegacyj w serdecznych słowach prezes Zw. p. dr. Starzyński, kończący swe przemówienie okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Po odegraniu hymnu narodowego polskiego, przemówiła jeszcze dr. wiceprezeska p. Korpanty, zwracająca się w przemówieniu swem od sokolic amerykańskich do sokolic naszych. Po odegraniu przez orkiestrę sokołów amerykańskich marsza sokolego, zakończono uroczystości powitalne, poczem część gości udała się automobilami do swoich kwater, jak do hotelów: „Bristol", „Morskiego Oka", „Kresów" i t. d., reszta zaś, a to młodzież ćwicząca, po utworzeniu kolumny marszowej z obiema orkiestrami na czele do Sokoła, skąd na śniadanie do restauracji Karpowicza. Pochód dzielnych szeregów, z pyszną orkiestrą „doboszów' na czele, zwracał ogólną na ulicach miasta uwagę, gromadząc na chodnikach liczne rzesze publiczności.

Po południu tego dnia uczestnicy wycieczki udali się autobusami do Morskiego Oka w Tatrach.

Wieczorem urządzono dla sympatycznych gości przed hotelem „Bristol" pokaz tańców i muzyki góralskiej, przy której to okazji Amerykanie, objawiając wielkie zainteresowanie zwyczajami góralskiemi, weszli z nimi w bliższy kontakt, zabawiając się później tańcami i rozmową na sali dancingowej hotelu.

Wtorek poświęcili goście na zwiedzanie Zakopanego, jak Muzeum. Wystawy Obrazów, załatwianiu zakupów pamiątek zakopiańskich i t. d., poczem wieczorem tego dnia odjechali, serdecznie okrzykami do „widzenia się" żegnani.

Domokrążstwo w Zakopanem przybrało w ostatnich czasach tak wielkie rozmiary, że na fakt ten nie można dłużej oczu zamykać. Handel domokrążny, jak wiadomo, regulują specjalne przepisy ustawowe. Nie można mieć nic przeciwko wykonywaniu takiego handlu zgodnie z przepisami. W Zakopanem jednak władze powołane do ścigania domokrążstwa nielegalnego patrzą przez palce na to, jak po domach i większych nawet instytucjach uwijają się dziesiątki ajentów, którzy najróżnorodniejsze towary zbywają bezpośrednio, uchylając się od płacenia na rzecz gminy i skarbu państwa odnośnych podatków, podrywając kupiectwo miejscowe i uchylając się wreszcie od wszelkiej odpowiedzialności wobec konsumenta w razie dostarczenia im towaru o złej jakości.

Doszło do tego, że niektóre już miejscowe firmy, zniewolone inwazją konkurencyjną domokrążców zamiejscowych, same zaczynają uprawiać domokrążstwo na miejscu, angażując odpowiednie siły. W ten sposób handel zmienia swój charakter i ze sklepów przenosi się na ulicę — a władze fiskalne tracą powoli nad tem kontrolę.

Apelujemy nietylko do Starostwa i organów P. P. o ukrócenie tej plagi, ale również i do społeczeństwa, aby nie tylko nie popierało domokrążców przez nabywanie od nich towarów, ale współdziałało nawet z organami władzy w tępieniu nowego rozmnażającego się typu pasorzytów w Zakopanem.

Wycieczka Zw. Narod. Pol. z Ameryki. W dniach 4, 5 i 6 lipca bawiła w Zakopanem wycieczka (druga z rzędu) członków Zw. Nar. Pol. z Ameryki w ilości 20 osób. Wycieczka ta ulokowała się u swoich rodaków z Ameryki w hotelu „Bristol", a członkowie jej w ciągu tych trzech dni, korzystając ze wspaniałej pogody, zwiedzili Morskie Oko w Tatrach, dolinę Kościeliską i Zakopane.

Kupcy i przemysłowcy amerykańscy w Zakopanem. Dnia 7 lipca przybyła do Zakopanego na dwa dni wycieczka kupców i przemysłowców Polaków z Ameryki. Wycieczka ta w liczbie 20 osób bawi w Polsce już od 25 maja, w którym to dniu przybyła do Poznania, przez Francję, Belgję i Niemcy. Po zwiedzeniu wystawy, która według słów prezesa związku kupców i przewodnika wycieczki, oraz innych jej członków, sprawiła na nich rzeczywiście olbrzymie wrażenie, uczestnicy udali się w podróż okrężną po Polsce i po zwiedzeniu Warszawy i Lwowa zawitali do nas na, jak to już zaznaczono, dwudniowy pobyt. Wycieczka zamieszkała w hotelu „Bristol". W niedzielę po południu uczestnicy tejże zwiedzili pod przewodnictwem dyrektora Związku Przyjaciół Zakopanego p. Adama Laudyn Chrzanowskiego „Muzeum Tatrzańskie" i Zakopane, w poniedziałek zaś Morskie Oko w Tatrach. Zakopane i Tatry wywarły na uczestnikach jak najlepsze wrażenie, czemu dali wyraz w rozmowach z przedstawicielami miejscowego społeczeństwa i prasy. Poza krajobrazem zainteresowali się kupcy amerykańscy także naszym rodzimym przemysłem, dla którego widzą pewne konjunktury handlowe wśród polonji amerykańskiej.

Wycieczka angielskich dziennikarzy. W niedzielę w południe przybyła do Zakopanego samochodami z Krakowa wycieczka, złożona z 18 osób, dziennikarzy angielskich. Wycieczka stanęła w „Bristolu", gdzie spożyła obiad, po którym, ile że pogoda nie pozwalała na odbycie wycieczki do Morskiego Oka, powróciła tą samą drogą do Krakowa.

Tragiczny zgon przy pracy. W niedzielę około godz 9'30 zgasło w górnej części Krupówek światło elektryczne. Znajdujący się na mieście w Barze „Empire" monter tut. elektrowni ś. p. Smoleń, udał się bezzwłocznie do budki transformatorowej przy ul. Witkiewicza, by naprawić uszkodzenie. W czasie manipulowania przy stopkach, bez żadnego ubezpieczenia się, został porażony prądem o wysokiem napięciu i momentalnie runął martwy na ziemię, doznawszy ogólnego poparzenia najwyższego stopnia. Przybyły w kilkanaście minut na miejsce katastrofy p. Dr. T. Gabryszewski czynił co tylko było w jego mocy, nie zdołał jednak ofiary obowiązku przywrócić do życia. W tragicznie zmarłym śp. Smoleniu traci nasza elektrownia jednego z najpożyteczniejszych i najpracowitszych swych pracowników.

Uroczystość 153-lecia ogłoszenia niepodległości Stanów Zjednoczonych. Dnia 4 lipca br. święciło Zakopane uroczyście 153 rocznicę ogłoszenia Niepodległości Stanów Zjednoczonych Pł. Am. Miasto było udekorowane flagami o barwach narodowych. Przed południem przeciągnęła ulicami miasta orkiestra 4 p. s. p., wygrywając w przechodzie i na zbieagch ważniejszych ulic marsze, oraz hymny narodowe amerykański i polski. Wieczorem odbyła się w sali teatralnej hotelu „Morskie Oko" uroczysta Akademja. Rozpoczęło ją przemówienie dyr. Związku Przyjaciół Zakopanego p. Adama Laudyn Chrzanowskiego, zakończone uchwaleniem przez licznie zebraną publiczność następującej rezolucji: „Zebrani na Uroczystej Akademji dla uczczenia 153 rocznicy ogłoszenia Niepodległości Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki — obywatele Zakopanego, wyrażając słowa czci i wdzięczności dla wielkiego Przyjaciela Polski Prezydenta Herberta Hoovera, przesyłają na Jego ręce najserdeczniejsze życzenia szczęścia, pomyślności i dalszego rozwoju Wielkiej Ojczyzny Washingtona, Jeffersona, Lincolna, Wilsona i obecnego Największego Obywatela Stanów Prezydenta Herberta Hoovera". — Po uchwaleniu i przyjęciu gromkiemi oklaskami rezolucji, orkiestra 4 p. s. p. odegrała hymny narodowe amerykański i polski, których zgromadzeni wysłuchali stojąc w poważnym nastroju. Drugą część Akademji wypełniło uroczyste przedstawienie operowe zespołu warszawskiej opery objazdowej dyr. dr. Tadeusza Wierzbickiego, przy udziale pierwszego w Polsce operowego tenora Stanisława Gruszczyńskiego. Artyści w możliwie najstaranniejszej formie wykonali popularną operę polską „Halkę" Stanisława Moniuszki.

Wycieczka Anglików. W środę, 10 b. m., w południe, przybyła do Zakopanego liczna, około 70 osób licząca wycieczka anglików-katolików, pod wodzą głowy katolickiego Kościoła w Anglji, Jego Eminencji ks. kardynała Bornego. Przyjazdu pociągu oczekiwały na dworcu kolejowym liczne delegacje i tłumy publiczności. Przybyli liczni duchowni z ks. ks. Biskupem Rospondem, proboszczem naszym ks. dziekanem Tobolakiem i ks. Superjorem OO. Jezuitów Kotybą na czele — dalej przedstawiciele władz: zast. burm. b. poseł Wojciech Roj, komisarz Rządu dla uzdr. płk. Piątkiewicz, delegacje Sokoła, Związku Górali, Kongregacji Kupieckiej, Wychowanice Zakładu Kórnickiego z przełożoną panią Zaleską, Siostry Felicjanki z dziećmi z Ochronki, Siostry Boromeuszki, Sercanki i Urszulanki i t. d. Na skrzydle ustawiona orkiestra wojskowa 4 p. s. p. odegrała w chwili wjazdu na dworzec pociągu pobudkę. Wysiadającego z pociągu ks. kardynała, powitał pierwszy po łacinie ks. biskup Rospond, po nim ks. dziekan Tobolak, a wreszcie imieniem gminy, wręczając ładnie rzeźbiony talerz z chlebem i solą, zast. burm. Wojciech Roj. Po przedstawieniu Jego Eminencji Prymasowi Anglji niektórych ważniejszych osobistości i przejściu przed frontem ustawionych w szereg dzieci, przemówił do ks. kardynała i przybyłych angielskich gości imieniem Zakopanego po angielsku prezes Zw. Przyj. Zakopanego p. Adam Laudyn Chrzanowski, kończąc przemówienie okrzykiem na cześć dostojnego gościa, dalej uczestników wycieczki i Anglji. Okrzyk "Niech żyją" i odegrany przez orkiestrę hymn narodowy angielski zakończyły uroczystości powitalne, a goście udali się samochodami i dorożkami do swoich kwater. Ks. kardynał Borne, wraz z swą świtą i duchownymi angielskimi, oraz częścią gości, zamieszkał w hotelu „Bristol", reszta gości częścią w „Sienkiewiczówce", częścią w „Czerwonym Dworze". Goście zabawią w Zakopanem do soboty rano. W programie są wycieczki w góry i zwiedzanie Zakopanego. Wycieczkę tę organizuje Tow. Wagonów Sypialnych.

Otwarcie nowej apteki. Dnia 6 b. m. otwartą została po uroczystem poświęceniu przy ul. Chramcówki, obok dworca kol., trzecia apteka. Aptekę tę otworzył długoletni kierownik apteki w Krakowie mr. B. Masłowski. Apteka zupełnie nowocześnie urządzona i zaopatrzona we wszystkie w lecznictwie potrzebne środ-

ki — otworzona w dzielnicy dość odległej od śródmieścia, w którem istnieją już dwie apteki — ma niemałe przed sobą zadanie obsługiwania mieszkańców dzielnic, dotąd zmuszonych nieraz w nagłych wypadkach grubo dokładać do lekarstw, ze względu na odległość, na dorożki i posłańców. Nic więc też dziwnego, że powstanie tejże w dzielnicy dotąd apteki pozbawionej, przyjęli wszyscy mieszkańcy tej części Zakopanego z zadowoleniem do wiadomości.

Nowy program w „Morskiem Oku". Od czwartku 11 b. m. program atrakcyjny na dancingach popularnego i coraz liczniej odwiedzanego przez gości lokalu w hotelu „Morskie Oko", zostaje znacznie powiększony i urozmaicony. Obok bajecznych: Mia Moselly i Agy v. Magyar, występować będą również pierwszorzędne tancerki, a mianowicie: Boby Rock i Three Sisters Smart.

Państwo Vandervelde w Tatrach. Z początkiem lipca bawili w Zakopanem, mieszkając w willi „Gencjana", znani socjalistyczni działacze belgijscy, państwo Vandervelde. Zwiedzili oni, jak o tem informuje „Naprzód" z dnia 7 lipca, Morskie Oko w Tatrach i dolinę Kościeliska, a w Zakopanem Muzeum Tatrzańskie i Sanatorjum Nauczycielskie. Towarzyszył im w tej wycieczce znany przyjaciel Tatr, sam zapalony turysta, poseł Czapiński. Według słów „Naprzodu" Tatry sprawiły na działaczach politycznych Belgji i międzynarodówki socjalistycznej głębokie wrażenie.

Niemcy Spiscy z Ameryki na Podtatrzu. Dnia 5 lipca bawiła w Zakopanem, prowadzona przez prof. Heftyga z Kezmarku (Czechosłowacja), wycieczka 60 Spiszaków-Niemców z Ameryki. Wycieczkę organizował Karpathen-Verein. Uczestnicy wycieczki zwiedzili Pieniny i Szczawnicę, a dalej Morskie Oko w Tatrach, Halę Gąsienicową i Zakopane. W Zakopanem zamieszkali częścią w hotelu Morskie Oko, a częścią w hotelu Wanda. Stołowali się zaś w Dworcu Tatrzańskim, podejmowani gościnnie przez Polskie Tow. Tatrzańskie. Uczestnicy wycieczki wyrazili wielkie zadowolenie z przyjęcia i podkreślali wielką serdeczność, z jaką ich P. T. T. podejmowało.

Opera Wierzbickiego w Zakopanem. W dniach 3, 4, 5 i 6 lipca odbywały się w sali teatralnej hotelu „Morskie Oko" przedstawienia operowe warszawskiej Opery Objazdowej pod dyrekcją dr. T. Wierzbickiego. Wystawiono 3-go „Żydówkę" Halevyego, 4-go ku uczczeniu 153-lecia Niepodległości Stanów Zjedn. Ameryki, w połączeniu z uroczystą Akademją „Halkę" Moniuszki, 5-go „Pajaców" Leoncavalli, a 6-go „Fausta" Gounoda. W pierwszych trzech przedstawieniach wziął udział znakomity nasz tenor opery warszawskiej Stanisław Gruszczyński. Wszystkie przedstawienia opery były pod względem wykonania na wysokim poziomie i szkoda tylko, że mimo istnienia w Zakopanem w sezonie letnim orkiestry wojskowej, nie dało się jej użyć, a musiano się ograniczyć do bardzo prymitywnej ilustracji muzycznej. Z artystów zespołu p. dyr. Wierzbickiego na szczególne wyróżnienie, naturalnie poza stale przy głosie w znakomitej formie będącym, a przytem odznaczającym się bajeczną grą aktorską St. Gruszczyńskim, wybijali się: posiadający pod tym względem te same wszystkie zalety pani Pinińska i bajeczny sam dyrektor T. Wierzbicki, a dalej pp. Żuczkowski i Nowicki. Przedstawienia operowe urozmaicone były wcale udatnym baletem. Najlepiej wypadły jednak: „Żydówka" i „Pajace", w których Gruszczyński miał swe dnie. Wogóle p. Wierzbicki i jego zespół dali wszystko z siebie i czem dysponowali, w naszych prymitywnych warunkach urządzenia scenicznego, aby wystawa oper stała możliwie na najwyższym poziomie.

Opozycja przeciw budowie szkoły przy Krupówkach. Donosiliśmy swego czasu, że Komisja ministerjalna, która miała rozstrzygnąć co do miejsca budowy nowego gmachu szkoły powszechnej, zdecydowała przeznaczyć na ten cel parcelę gminną, leżącą obok Dworca P. T. T. i Muzeum, a sąsiadującą bezpośrednio z ogrodem P. T. T. Jak się obecnie dowiadujemy, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, dalej Pol. Tow. Tatrz. i Muzeum Tatrzańskie mają przeciw temu zaoponować i wnieść do władz odpowiedni sprzeciw.

Opłata od dancingów. Urząd miejski uważając, że urządzane po kawiarniach dancingi, stanowią również pewnego rodzaju widowiska i z tego powodu podlegające opłacie widowiskowej, obłożył wstęp na nie opłatą w wysokości 20 groszy od osoby, które pobierać mają kelnerzy za pokwitowaniem.

Prace przy Krupówkach. Rozpoczęte akurat w pierwszym dniu otwarcia oficjalnego sezonu koncertem orkiestry wojskowej w parku klimatycznym roboty przy rozszerzeniu jezdni w Krupówkach i tynkowaniu poczty, znajdują się w dalszym ciągu w pełnym toku. Gdy rozpoczęły się one, nie poruszaliśmy zupełnie sprawy ich zbyt późnego rozpoczęcia, dziś jednak obserwując zbyt powolne tempo postępu robót, poczuwamy się do przykrego obowiązku wyrażenia pod adresem Wydziału drogowego w Nowym Targu, prowadzącego roboty około rozszerzenia jezdni i Dyrekcji Poczt w Krakowie, prowadzącej wykończenie fasady gmachu pocztowego, paru słów uwag. Ruch wzmaga się tak na ulicy, jak i na poczcie z dnia na dzień i dosięgnie w najbliższych dniach kulminacyjnego punktu — a tymczasem wszystko idzie po dawnemu, żółwim krokiem. Na Krupówkach wyboje, chodniki kosztem jezdni zwężone do minimum — gmach poczty zabarykadowany rusztowaniem, pozostawiono wolnem jedno jedyne tylko wejście, w którem tłocząca się publiczność, narażona jest na obsypywanie rumowiskiem i ochlapywanie wapnem. Czas najwyższy roboty tak przy jezdni, jak i przy poczcie jak najszybciej zlikwidować — a droga ku temu jedyna, powiększyć stan robotników i zaprzęgów używanych przy jezdni i zastosować nocne szychty przy wykończeniu poczty.

Ruch gości. Ruch przyjezdnych ożywił się w pierwszych dniach lipca niepomiernie i w dalszym ciągu wykazuje stale i systematyczne jego poprawianie się. A o ile chodzi o ruch gości zagranicznych, to jak Zakopane Zakopanem, jeszcze nigdy pod tym względem nie było takiego ożywienia jak w roku obecnym. Według ksiąg meldunkowych zarządu uzdrowiska, liczba meldunków od 1 kwietnia do 8 lipca br. wyraża się cyfrą: 5.782, co czyni około, jeżeli nie ponad, dziewięć tysięcy osób, a w stosunku do roku przeszłego daje nadwyżkę: 564 meldunków, czyli około dziewięćset osób, czyli 10-cio procentowy wzrost frekwencji.

Osobiste. Pan Lucjan Dembowski z Nowego Sącza, przebywający w ostatnich latach czas dłuższy i stale w Zakopanem, odgrywający w jego życiu politycznem swego czasu wybitną rolę sekretarza Z. L. N., zdał w dniu 7 lipca b. r. na Uniwersytecie krakowskim egzamin doktorski, uzyskując tem samem tytuł Doktora Praw.

Numer uzdrowiskowy „Polski Zachodniej". Wychodząca w Katowicach, jako pismo codzienne „Polska Zachodnia", wydała w dniu 30 czerwca bardzo bogaty numer uzdrowiskowy. Zakopane tak w dziale ogłoszeniowym, jak i redakcyjnym, przedstawia się nader bogato i bodaj najlepiej ze wszystkich uzdrowisk. Organizacją i układem tego numeru zajął się Związek Przyjaciół Zakopanego. Tak samo przeprowadzenie jej, jak i szybkość, z jaką ją wykonano (miano cztery dni czasu), wskazuje na dobrą organizację Sekcji Propagandowej Z. P. Z. i jego dyrekcji.

Z estrady i sceny. W niedzielę, dnia 7 b. m., odbył się w sali „Morskiego Oka" wieczór eksperymentalny znanego eksperymentatora Lo Kittay. We wtorek, dnia 9 b. m., w tejże sali Koncert bałałajkowy zespołu im. Andrejewa. Na program złożyły się popularne pieśni i romanse rosyjskie. Dnia 11 i 12 lipca również w sali hotelu „Morskie Oko" zapowiedziane są przedstawienia lwowskiego Teatru miejskiego. W czwartek zapowiedziano „Kobieta, Wino i Dancing" Stefana Kiedrzyńskiego z Janem Guttnerem w roli Jana, w piątek „Papo, odstąp mi ją", komedję w 3 aktach Lothara.

Stacja Ratunkowa Uzdrowiska otrzymała już swój własny telefon, którego numer — 444.

Prosimy o śpieszne wpłacenie prenumeraty za bieżący kwartał.

Komunikaty.

Sprawozdanie

z „Tygodnia Dziecka" urządzonego przez Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet w Zakopanem. Zestawienie rachunkowe.

Przychód.

Festyn, dnia 26/5.	zł 44'85
Zbiórka uliczna i kawiarniana 20/5.	„ 403'24
Loteryjka szkolna, dnia 23/6.	„ 50'77
Razem	zł 498'86

Rozchód.

Wycieczka dzieci szkół powsz. dnia 13/6.	zł 211'78
Na Zakład Sierót S. S. Felicjanek (Ochronka)	„ 100'—
Koszulki dla najbiedniejszych dzieci szkół powsz.	„ 187'08
Razem	zł 498'86

Przewodnicząca:
w z. Janina Malicka

Sekretarka: w z. Jadwiga Stankiewiczowa
Skarbniczka: St. Popławska

Podziękowanie.

Niniejszem składamy serdeczne podziękowanie P. T. Kupiectwu, za dary na loteryjkę szkolną i na festyn.

Zarząd Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w Zakopanem

Przewodnicząca:
w z. Janina Malicka

Sekretarka: w z. Jadwiga Stankiewiczowa
Skarbniczka: St. Popławska

——:-:——

Urząd Miejski w Zakopanem.
L.: 7536/29 r.

Zakopane, dnia 1 lipca 1929 r.

Ogłoszenie.

Zakorzenił się w Zakopanem zwyczaj niepraktyczny tak dla kupujących, jak i sprzedających, a ze względów higienicznych niedopuszczalny, że ludność wiejska nabiał i jego przetwory, oraz artykuły gospodarstwa wiejskiego, sprzedaje na rogach ulic, chodnikach lub w sposób domokrążny po domach.

Celem uregulowania obrotu powyższemi artykułami podaję do publicznej wiadomości, że sprzedaż i kupno tych artykułów może się odbywać jedynie i wyłącznie na rynku, na stołach na ten cel przez Zarząd Miasta tam ustawionych.

Wszelka sprzedaż i kupno nabiału i jego przetworów, oraz artykułów gospodarstwa wiejskiego na ulicach, chodnikach, lub w sposób domokrążny w domach, willach, pensjonatach i t. p. jest surowo wzbroniona, a winni przekroczenia tego zakazu zostaną pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

Zakaz ten **nie dotyczy stałych dostawców** tych artykułów dla pensjonatów, restauracyj, hoteli, osób prywatnych i t. p.

Burmistrz: (—) Winnicki.

——:-:——

Urząd Miejski w Zakopanem.
L.: 7769/29 r.

Zakopane, dnia 2 lipca 1929 r.

W sprawie zwalczania kłusownictwa rybnego.

Wobec rozwielmożnionego kłusownictwa rybnego na terenie tut. Gminy, okazuje się koniecznem przeprowadzenie stałej kontroli nad sprzedażą i spożyciem ryb szlachetnych, a to: pstrąga i łososia. Ponieważ w tut. Gminie niema źródeł pokrycia zapotrzebowania na powyższe gatunki ryb, a w handlu się znajdują, należy przypuszczać, że w znacznej części są one dostarczone przez kłusowników.

Wobec powyższego, opierając się na reskrypcie Pana Starosty Powiatowego w Nowym Targu z dnia 22 VI 1929 r. L.: IV 1929 r. L.: IV/6/1, polecam wszystkim właścicielom restauracyj, pensjonatów i hoteli, aby przy zakupnie pstrąga lub łososia żądali od dostawców „świadectw pochodzenia", które winny dokładnie podawać źródło zakupu, ilość ryby w kilogramach, oraz datę nabycia.

Zaznaczam, że w razie braku tego rodzaju świadectw, ryby ulegną konfiskacie, zaś podający te gatunki ryb do konsumcji, względnie

je sprzedający, pociągnięci zostaną do odpowiedzialności karnej, przy zastosowaniu najsurowszych rygorów.

Powyższe zarządzenie proszę podać do wiadomości wszystkich zainteresowanych.

Burmistrz: (—) Winnicki.

Sport w Zakopanem.

V doroczny klasyczny wyścig górski o mistrzostwo Kraków—Zakopane. W niedzielę, 7 b. m., odbył się na szosie Kraków—Zakopane piąty doroczny kolarski wyścig o mistrzostwo. Wyścig ten, od pięciu lat urządzany przez Ż. K. S. Makkabi, odbył się w roku bieżącym w bardzo niekorzystnych warunkach, gdyż przez całą drogę prześladował uczestników ulewny deszcz, który w rezultacie doprowadził do tego, że z sześćdziesięciu zawodników, jacy o godz. 7'10 rano wystartowali z Krakowa, przybyło do mety w Zakopanem zaledwie 22. Reszta odpadła po drodze, po mniej lub więcej przykrych upadkach i wypadkach. Mistrzostwo w tym roku, a po raz trzeci z rzędu, zdobył w czasie 4 g. 44 m. 28 s. Kłosowicz St. z Łodzi. Tem samem zdobył on ufundowaną przez Firmę Suchard nagrodę wędrowną na własność. O drugie miejsce toczyła się zażarta walka między Kieselem a Napieraczem. Ostatecznie zwyciężył zaledwie o dwie długości maszyny Kiesel Ed. (Hasmonea, Lwów), w czasie 4 g. 47 m. 6 s. Trzeci przybył Napieracz, zaledwie o jedną sekundę gorszy od Kiesela, czwarty Ignatowicz (Pogoń, Lwów) w czasie 4 g. 52 m. 29 s., piąty Piotrowicz Bolesław (Wawel, Kraków) 4 g. 52 m. 46 s., szósty Kiczek (Pogoń, Lwów) 4 g. 58 m. 18 s, siódmy Piotrowicz Józef (Wawel, Kraków) 5 g. 4 m. 46 s. Wszyscy zawodnicy przybywali do mety w opłakanym stanie zabłocenia i zamoczenia. Po południu odbyło się uroczyste wręczanie nagród, w obecności przedstawicieli władz związkowych i kół sportowych. Organizacja spoczywała w rękach kapitana sport. Z. P. T. K. Aleksandra Chocznera.

Wielce zachęcający przykład. Dowiadujemy się, że Sekcja narciarska Tow. Sport. „Wisła“ otrzymała sowity dar, w postaci materjału na trzydzieści par narciarskich spodni, od p. L. Silbermanna, prezesa Oxfordzkiego Klubu Narciarskiego (O. U. S. C.). Wspaniały ten dar, świadczący o wielkiem zainteresowaniu się naszego rodaka, wychowanego na tradycji sportowej angielskich klubów sportowych, rozwojem Sekcji narciarskiej „Wisły“, powinien być przykładem i zachętą dla wielu naszych obywateli, którzy mimo stojących do ich dyspozycji środków, tak mało, a względnie wcale nie przyczyniają się do podniesienia poziomu wychowania fizycznego w Polsce.

„Wyścig Tatrzański“. W ubiegłym tygodniu odbyła się na trasie przyszłego „Wyścigu Tatrzańskiego“ (Łysa Polana — Morskie Oko), komisja składająca się z delegatów Państw. Rady Ochrony Przyrody — prof. Szafera i prof. Domaniewskiego, oraz delegatów Krak. Klubu Automobilowego pp. W. Rippera, dr. Hladyiego i Pawlikowskiego. Po omówieniu warunków, na jakich P. R. O. P. zgodzić by się mogła na „Wyścig Tatrzański“, warunki te uzgodniono, tak że ostatecznie ze strony P. R. O. P. nie zachodzą już żadne trudności w związku z odbyciem się tej największej w sezonie letnim imprezy sportowej.

—:-:—

Kto zwycięży?

Od szeregu miesięcy rozgrywa się w Zakopanem sprawa o zamknięcie nielegalnie założonego przy dworcu kolejowym składu paszy, która jest charakterystycznym przyczynkiem bezsilności Zakopanego, jako uzdrowiska, w walce z osobnikami, pragnącymi wbrew interesom uzdrowiska prowadzić swoje interesy handlowe i przemysłowe.

Skład, o którym mowa, jest własnością niejakiej Oberlaenderówny, która już w marcu r. b. otrzymała pierwszy nakaz starostwa zlikwidowania tego interesu, założonego bez koncesji, wbrew opinji Komisji Uzdrowiskowej, wbrew sprzeciwom okolicznych obywateli i wbrew ustawie przeciwogniowej.

Ponieważ właścicielka składu paszy nie reagowała na nakaz Starostwa, Starostwo przesłało w marcu Urzędowi Miejskiemu polecenie natychmiastowego opróżnienia i opieczętowania lokalu niekarnej obywatelki.

Do tej pory akcja toczy się ściśle zgodnie z ustawami i intencją władzy administracyjnej pierwszej instancji. To też sądzićby należało, że doprowadzenie do ostatecznego finału decyzji Starostwa nie będzie przedstawiało żadnych trudności. Aliści okazuje się, że w naszem liberalnem społeczeństwie, również i organa państwowe powodują się często aż nazbyt niepotrzebnie gołębiem sercem tolerancji, albowiem, pomimo iż od wydania pierwszego nakazu upłynęło już cztery miesiące, p. Oberlaenderówna prowadzi pod okiem władz swój nielegalny proceder, uzyskując na to formalne prawo drogą nieustannej prolongaty, początkowo przez samo Starostwo a obecnie już nawet i przez Województwo.

Musimy wyrazić nasze zdziwienie z tego, że zarówno Starostwo, jak i Województwo bardziej liczą się z jednostką, która postanowiła najwidoczniej przeforsować wbrew ustawie istnienie swego interesu niż ze stanowiskiem Zarządu Uzdrowiska i estetycznemi wymogami Zakopanego.

W każdym razie obywatele Zakopanego z zainteresowaniem śledzą dalszy przebieg całej akcji i zakładają się na temat, czy Starostwu uda się wreszcie magazyn p. Oberlaenderówny opieczętować, czy też zwycięży upór i wytrwałość p. Oberlaenderówny?

Lista gości

za czas od 4—5 lipca 1929.

Apflówna Helena, Lwów, Wacława.
Augustowski Władysław, N. York, M. Oko.
Augustowski St., N. York, Morskie Oko.
Alski Stanisław, Tarnów, Trzy Róże.

Baschowa Stefanja z c., Kraków, Heńka.
Bałabanówna Zofja, Katowice, Zamieć.
Blauer Paulina, Lwów, Warszawianka.
Bazińska Władysława, Bydgoszcz, Kościuszki 2.
Brauman dr. Michał, Kraków, Łubień.
Baumgarten dr. Juljan, Poznań, Albion.
Baumówna Teresa, Warszawa, Bratnia Pomoc.
Bauer Jerzy, Kraków, Hala Gąsienicowa.
Banaszak ks. M., Śrem, Sercanki.
Bekiesz Izabella, Warszawa, **Renaissance.**
Bednarska Józefa, Warszawa, Szkolna, za wodą, Bratkowa.
Bełza Mieczysław z ż., Kraków, Orawa.
Bernadzikiewicz Tadeusz, Warszawa, Hala Gąsienicowa.
Bereżyńska Ludmiła, Kraków, Prymulka.
Berentówna Apolonja, Dąbr. Górnicza, Milada.
Berlinerblau Janina, Warszawa, Lipowy Dwór.
Berinerblau Alfred, N. Sącz, Małopolanka.
Bielońska Albina, Rohatyn, Tomkówka.
Bigosz Franciszek, Kraków, Konradówka.
Bizańska Elżbieta z c., Warszawa, Leśniakówka.
Bielewiczówna Janina, Tarn. Góry, Modrzejów.
Bogacz Bronisława, Warszawa, Skibówki, Walczak Anna.
Borkowski ks. Benedykt, Downary, Księżówka.
Bogucki Adolf z c., Kraków, Kasprusie 323.
Boguszówna Anna, Kraków, Skibówki, Marduła.
Boguszewska Marja, Warszawa, Oksza.
Böhm Ignacy, Katowice, Szkolna, A. Gąsienica.
Botisch Stefan, Warszawa, Hala Gąsienicowa.
Brodzka Wanda z siostr., Lubawa, Krakowianka.
Bober Jan, Warszawa, Bratnia Pomoc.
Boruchowicz Maks, Kraków, w górach.
Butrymowicz Edward z ż., Warszawa, Skaut.
Bugajska Józefa, Kraków, Nowot., Dom. Gut.
Bychowska Ellen z s., Warszawa, **Renaissance.**
Brywczyńska Halina, Płowce, Orla.

Celiński Tadeusz, Lwów, Ślimakówka.
Ciebieniowa Marja, Kraków, Kościeliska, Gewont.
Cianciara Eugenja, Raków, Odrodzenie.
Ciekliński Zbigniew z siost., Lwów, Spyrkówka 1265.
Cmok Amalja, Warszawa, **Renaissance.**
Cholewczuk Marja, Lwów, Strzecha.
Chmura Stanisław z ż., Katowice, Cieszynianka.
Chrościńska Zofja, Ostrów, Lotos.
Chmielecki Walerjan, Katowice, Januszek.
Chorbski Roman z siostrą, Sambor, Ostoja.
Chauer Leonard z ż., Lwów, Marilor.
Chodacka Magdalena, Chrzanów, Radosna.
Chrzczonowiczówna Helena, Lubawa, Modrzejów.
Chwaściński Edmund z ż., Warszawa, Bagatela.
Chwaściński Ziemowit, Warszawa, Bagatela.
Chait Rachela, Kowel, Chramcówki 1.
Chmielewski Brunon, Łódź, Milada.
Chruściachowska Łucja, Kielce, Irusienka.
Chądzyńska Zofja, Warszawa, Miła.
Charasz Eufemja z s., Kraków, Kościelna 4.
Czerwiński Antoni, Grudziądz, Ryś.
Czarzaścianka Marja, Nowe Miasto, Modrzejów.
Czerwińska Jadwiga, Warszawa, Warsz. Kasa Chr.

Dankowiczowa Róża z s., Kraków, Lasek.
Dethier Józef z ż., Częstochowa, Wójciakówka.
Dębska Eugenja, Kargoszyn, San. Nauczycielskie.
Diesendorf Bronisława z s., Lwów, Strzecha.
Dziadek Marta, Kr. Huta, Oleńka.
Dipon Teodozja, Warszawa, Piast, do Olczy.
Djamantówna Paulina, Będzin, Bocian.
Didyk Michał, Brzuchowice, Jaśka.
Dziemianowicz Henryk, Lublin, Łukaszówki 1.
Donner Marjan, Warszawa, Góralka.
Domasik Marjan, Kraków, w przejeździe.
Dworowy Józef z br., Kr. Huta, Janka.
Dubrowski Dymitr, Wilno, Staszeczkówka.
Długołęcka Zofja, Poznań, Jerzyk.
Dux Marja z r., Poznań, Władysławka.
Dumkiewicz Gaweł, Pruszków, Warsz. Kasa Ch.
Dymnicka Wanda z r., Kr. Huta, Złota Pantera.
Dylewski Celestyn z ż., Warszawa, Bystre, Staszeczek.

Erdman Aleksander, Warszawa, Dom wycieczk.
Eimer dr. Alfred z r., Poznań, Januszek.
Ehrlich Herman, Drohobycz, Kościuszki 2.
Etter Tadeusz i Bogdan, Poznań, Wacława.

Fränkel Raca z c., Lwów, Dworek.
Fąfrowiczowa Lucy, Warszawa, Leśniakówka.
Freifeld Jan, Ostrowiec, Dom zdr. S. U. P.
Feld Estera, Łódź, Zakątek.
Fibichówna Adela, Warszawa, Zakł. św. Józefa.
Ficenes dr. Jan z r., Sosnowiec, Warszawa, Stochówka.
Foltynówna Janina, Kraków, Orla.
Fromerówna Edmunda, Łódź, Mascotte.
Fluchman Felicja z r., Willa św. Urszuli.
Fuks Lazar z ż., Łódź, Mała.

Garstecka Helena, Poznań, Olimp.
Galantowiczówna Stefanja, Poznań, George.
Gabriel Marjan, Lwów, Alfa.
Gawryś Roman, Warszawa, Orla.
Gałzińska Bronisława, Oświęcim, Zamieć.
Galleth Krescencja, Czechosłowacja, Kasprusie 28.
Gaczyński Henryk, Łódź, Limba.
Gałuchowski Kazim. z r., N. Sącz, Wierchy.
Gralewski Józef z r., Łódź, Kościeliska, W. Roj Chudy.
Gałuszka Janina, Gołonóg, Kościeliska 2.
Geller Abraham z ż., Tarnów, Trzy Róże.
Gehlken Else, Mysłowice, Szopenówka.
Gelibterówna Henryka, Warszawa, Świt.
Genbicka Marja, Radom, San. Nauczyc.
Grzegorzewski Leon z ż., Poznań, Gencjana.
Grelowska Helena z r., Kraków, Tatary, Biedroń.
Gliksman Mojżesz z ż., Radomsko, Bocian.
Glik Aleksander, Łódź, Orawa.
Groniecki Roman, Cieszyn, Cieszynianka.
Głowacka Apolonja, Śrem, Jasna Pani.
Golcówna Anna, Zawiercie, Gajówka.
Gołucowa Marja, Warszawa, h. Sport.

Grodzicki Bolesław, Łódź, Kamilla.
Godzewski Mieczysław z ż., Kraków, Dworzec kol.
Grossman dr. Bernard z r., Kraków, Kaszelewskiego 3.
Goldberg Salo, Kraków, Witkiewicza 18.
Górski Stanisław, Zdołbunów, Polic. Dom zdrowia.
Gołaszewski Władysław, Warszawa, Hala Gąsienicowa.
Guberbaum Majer Ruta, Łódź, Roma.
Guttman Mojżesz, Chrzanów, Dworek.
Grycz Jan, Czechy, Kresy.
Grzybowska Stefanja, Modlin, San. Czerw. Krzyża.
Grzybowska Michalina, Warszawa, Jerzewo.

Hankówna Jadwiga, Warszawa, Storczyk.
Hallowa Mieczysława z s., Biała, Kresy.
Hatlasówna Małgorzata, Siemianowice, Modrzejów.
Haasowa Amalja z c., Kraków, Sarenka.
Hanusiewiczowa Zofja, Gielniów, San. Nauczyc.
Hacker Józefina, Lwów, Jaworzynka.
Heler Jerzy, Łódź, Renaissance.
Hrischberg Stanisława, Lwów, Modrzejów.
Hirszmanówna Jadwiga, Łódź, Wołodyjówka.
Hohenauer Zofja, Poznań, Czerw. Krzyż.
Hoszowski Edward, Ostrowiec, Ruczaj.
Horowitz Ryfka, Sędziszów, Dworek.
Hoffman Rega, Bielsko, Granit.
Horacek Helena, Poznań, Szałas.
Humnicka Eleonora, Warszawa, Szałas.
Hyla Józef, Warszawa, Mak.

Imielanka Stefanja, Kielce, Gordona.

Jankowski Kazimierz z r., Warszawa, Nowot., Chyc. Krety.
Jaczewski Wiktor, Warszawa, Czerw. Krzyż.
Januszkiewicz Ludwik, Warszawa, Hala Gąsienicowa.
Jabłońska Marja, Ożarów, Polic. Dom zdr.
Jasiński Józef, Warszawa, Parnas.
Jaloda Marjan, Kraków, Oaza.
Jarema Antoni, Drohobycz, Bratnia Pomoc.
Jarnuszkiewicz Nela z s., Kraków, Stamary.
Jaworski Jan, Młociny, Kresy.
Janeczek Franciszek, Gniewoszów, Polic. Dom zdr.
Jazwiński Jan, Warszawa, Biały Dworek.
Jeżyński Piotr, Borzęcin, Hala Gąsienicowa.
Jentysowa Stefanja, Warszawa, Ornak.
Juljańska Marjanna, Pawłów, Szkolna, Al. Gąsienica.

Kaczmarek dr. Adam z r., Katowice, Cieszynianka.
Kamińska Stanisława, Warszawa, Irusia.
Kaja Jan, Poznań, Księżówka.
Karbówna Bronisława, Warszawa, Góralka.
Kaczmarczykowa Ludmiła, Wadowice, Warszawianka.
Kwaśniewski Wł., Skierniewice, Kamieniec, Bednarz.
Kabicka Zofja z r., Kraków, Radosna.
Kaufman Szymon, Tarnów, Bocian.
Kaufmanowa Lina z c., Katowice, Cieszynianka.
Krauze Józef, Żyrardów, h. p. Gewontem.
Kałucki dr. Edward z ż., Lwów, Lipnica.
Kaliska Wanda, Kielce, Irusienka.
Karaś Bronisława, Warszawa, Ornak.
Kasprzyk Stanisław z r., Sosnowiec, Kresy.
Kirschner dr. Józef, Kraków, Mascotte.
Kiedybiński Jan z ż., Chybie, Orlątko.
Kiszka Mikołaj, Lida, San. Nauczyc.
Kwieciński Stanisław, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Królak Marjan, Warszawa, Staszeczkówka.
Kostencki Ludwik, Gniezno, Modrzejów.
Kociołkówna Janina, Mikołów, Zakł. św. Józefa.
Kobernicka Helena, Mikołów, Zakł. św. Józefa.
Kowalska Marja i Tomasz, Bydgoszcz, George.
Kłosowski Stefan, Poznań, Ryś.
Kowalik Stanisław, Poznań, Ryś.
Kossakowski January, Warszawa, Orla.
Kocuł Karol, Warszawa, h. Sport.
Konopacka Stefanja z r., Ostrzeszów, Nowot. 21.
Korzystkowa Helena, Kraków, Mak.
Kolbusz Andrzej, Lwowskie, Bratnia Pomoc.
Koral Jadwiga z r., Warszawa, Świt.
Kowalczewski Wacław z r., Piotrków, Żywcz., Kat. Marusarz.
Kołodziej Józef, Lwów, Modrzejów.
Korner Berta z c., Lwów, Alinek.
Kosko Marja, Rajcza, Kasprusie 31.
Kostaniak Bronisława z c., Warszawa, Jerzewo.
Kozłówna Albina, Zawiercie, Sanato.
Koplowiczówna Necha z siostr., Radomsko, Sierotka.
Kozłowska Helena, Będzin, Krokus.
Kozłowska Antonina, Będzin, Krokus.
Kupczyński Bolesław z ż., Warszawa, Albatros.
Kucharski Józef z ż., Lwów, Lwowianka.
Kuszenin Józef, Śrem, Januszek.
Krüger H. z żoną, Warszawa, Szkolna, za wodą, Bratkowa.
Kruppe Helena, Olkusz, Parnas.
Kruperka Marja, Warszawa, Warszawianka.
Kukiz Michał, Lwów, Polic. Dom zdr.
Kuntz Henryk z ż., Chochołów, Kościeliska 163.
Kubacka Jadwiga, Poznań, Pardałówka, Ustupski.
Kukulski Bolesław, Łódź, Polic. Dom zdr.
Kubieniec Bronisława, Lachowice, Kościeliska 2.
Kłyszeńska Wanda, Warszawa, Kamilla.
Kryszek Henryk z ż., Kalisz, Stochówka.

Laskowska Józefa z r., Warszawa, Walówka.
Landauówna Rena, Zawiercie, Gajówka.
Lajchter Rena, Łódź, Kamilla.
Lauferówna Ernestyna, Łódź, Walówka.
Langrodowa Marja z c., Warszawa, Lipowy Dwór.
Lampel Izak z s., Bialla, Nowotarska 6.
Leszczukówna F., Siedlce, Staszeczkówka.
Lewicki Rogala Józef z ż., Kraków, Hala.
Leszczyńska Marja, Brzeszcz, Szymony, Jaskierny.
Lindenmanówna Monika, Rastarzewo, Modrzejów.
Leska Zofja z r., Warszawa, Żywczańskie 105.
Lelest Edmund z ż., Warszawa, Lwowianka.
Lewicka Antonina, Delatyn, Krokus.
Lipińska Ewelina, Warszawa, Edmarowo.

Lipecka Czesława, Januszówka, San. Nauczyc.
Lisiecki Tadeusz z ż., Warszawa, Krupówki 75.
Liebling Mieczysław i Helena, Lwów, Wacława.
Löblowitz Jozua, Kraków, Dworek.
Lubert Wanda z r., Warszawa, Janosówka.
Lubelska Zofja, Łódź, Wołodyjówka.
Lubiński Miecz. z r., Łódź, Zbyszko.
Łapicka Olga, Kraków, Mak.
Ładyński dr. Stefan z r., Łódź, Ogrodowa, Mieloch.
Łopatto Antonina z c., Warszawa, Lwowianka.
Łomnicki dr. Antoni z r., Lwów, Ornak.

Malewska Stefanja z r., Warszawa, Cieszynianka.
Malczewski Miecz. St., Warszawa, Asłanówka.
Maciejewska Helena, Łódź, Dom zdr., S. U. P.
Małecka Jadwiga, Wolsztyn, Modrzejów.
Makulec Franciszek, Warszawa, Hala Gąsienicowa.
Makulcowa Zofja, Borzęcin, Hala Gąsienicowa.
Matuszczak ks. Stanisław, Śrem, Sercanki.
Majewska Wanda z s., Warszawa, Czenichowianka.
Mazurówna Helena, Łódź, Szkolna, Zięba.
Meller Stanisław z ż., Skarżysko, Skaut.
Merunowicz dr. Roman z c., Warszawa, **Biały Dom.**
Mering dr. Mojżesz z r, Częstochowa, Guty 1759.
Mertens Lidja, Warszawa, Radjon.
Miołkowski Jan, Warszawa, Staszeczkówka.
Mikicińska Janina, Warszawa, Staszeczkówka.
Michałowski Mieczysław, Warszawa, Oaza.
Milik ks. dr. Karol, Kr. Huta, Oaza.
Miszewski Roman z ż., Warszawa, Poraj.
Migdałowa Marja, Kielce, Czerw. Krzyż.
Michalska Marja, Tarnobrzeg, Parnas.
Mirkówna Barbara z m., Wilno, Polic. Dom zdr.
Mirowa Marta, Łódź, Janka.
Mihułowiczówna Irena, Kraków, Żychoniówka.
Moszkowska Emilja z c., Warszawa, Świt.
Mochez Alina, Warszawa, Walówka.
Moczarska Marja, Bydgoszcz, Szałas.
Moniuszko Helena, Białystok, Czerw. Krzyż.
Morawska Zofja, Bydgoszcz, Czerw. Krzyż.
Mólowa Marja, Kraków, Zachęta.
Monderer Sara z r., Kraków, Nowot., Dom., Gut.
Musiał dr. Tadeusz z ż., Środa, Złota Pantera.
Musiał Stanisław, Poznań, Złota Pantera.

Natkowitz Lola, Chochołów, Kościeliska 163.
Neiger Ryszard, Bielsko, Curuśka.
Neuman Klara, Warszawa, Oaza.
Niedbała Jan, Poznań, Ryś.
Nowotny Albin, Łódź, Znicz.
Nowierska Alicja, Warszawa, Piast, do Olczy.
Nowakówna Helena, Wilkowyja, Jasna Pani.
Nowicki Stanisław, Warszawa, Staszeczkówka.
Nożyce Franciszka, Łódź, Mascotte.
Nowakowski Tadeusz, Szaniec, Jerzewo.
Nomberg Juljan, Warszawa, Trzy Róże.

Ostaszewski Gracjan z ż., Rembertów, Albatros.
Oldak Janina, Warszawa, Świt.
Orzelska Janina, Lwów, Paryżanka.
Orszulik Henryk, Lwów, Ślimakówka.
Otto Wacław z ż., Warszawa, Mak.
Ordyński Karol, Kraków, Sanato.
Olszewski Mieczysław, Wojcieszyn, Hala Gąsienicowa.
Olski Stanisław, Tarnów, Trzy Róże.
Orłowska Janina, Łódź, Zakątek.
Opatowska Bela, Częstochowa, Trzy Róże.

Palczyńska Marja, Katowice, Cieszynianka.
Parnas Henryk z r., Katowice, Cieszynianka.
Palkówna Eustacha, Kraków, Żywcz., Bachleda.
Pawłosikowa Klementyna, Warszawa, Pod Blachą.
Persikowa Hanka z s., Lublin, Jambur.
Petersil Lola z siostrą, Lwów, Biała Róża.
Pecenikowa Helena z s., Brzeszcze, Szymony, Jaskierny.
Przeradzka Irena, Łódź, Krupówki 27.
Pinińska Zofja, Warszawa, Staszeczkówka.
Piechura Marja, Kraków, Olcza, J. Walczak.
Pilarczykówna Jadwiga, Tarn. Góry, Gładkie, Gibała.
Piasecka Kazimiera, Warszawa, Oaza.
Pizyński Arsenjusz, Warszawa, Rzymianka.
Piekara Zofja, Kraków, Ks. Kaszelewskiego 3.
Pinklerówna Pola, Łódź, Stochówka.
Pomirowska Marja, Warszawa, Nina.
Porębski Marjan, Warszawa, Staszeczkówka.
Procelówna Stanisława, Poznań, George.
Prochowski Edward, Warszawa, h. Sport.
Płoński Stanisław, Chodrów, Biała Róża.
Pokornowa Anna z s., Kraków, Rest. Strażyska.
Popkowa Kamila z s., Kraków, Olcza. J. Walkosz.
Porwoł Piotr z r., Katowice, Cieszynianka.
Popkówna Zofja z siostrą, Kielce, Irusienka.
Pruszkowski Stefan, Warszawa, Hala Gąsienicowa.
Pufeles Bruno, Kraków, Kościelna 4.
Pufeles Zygmunt z ż., Kraków. Kościelna 4.
Przybylski Franciszek, Wilkowyja, Jasna Pani.

Rajec Guberbaum Ruta, Łódź, Roma.
Rauchówna Dola, Kraków, Mascotte.
Rączaszek Paweł, Katowice, Modrzejów.
Reichstein Manfred z r., Kraków, Skibówki, Marduła.
Rettinger Marja, Środa, Żywczańskie, Marusarz.
Reyman Antoni, Kraków, Hala Gąsienicowa.
Rothman Jakób, Przemyśl, Tomkówka.
Ropkówna Helena, Biłgoraj, San. Nauczyc.
Rodwan Eugenja z br., Warszawa, Oaza.
Robert Adam, Warszawa, Stokrótka.
Rosenbaum Izaak, Przemyśl, Trzy Róże.
Rudnicki Stanisław, Warszawa, Góralka.
Rymszewiczówna Wanda, Warszawa, Tomkówka.
Rynkiewiczowa Lidja, Warszawa, Marta.
Rycerzówna Helena, Siemianowice, Oaza.

Samkówna Marja, Kraków, Leśniczanka.
Satke Alojzy, Lubawa, Czerw. Krzyż.
Sarpuciński Robert z ż., Rembertów, Krzeptówki, Wawrytko.
Sawicki Józef z ż., Warszawa, Oaza.
Sawicka Eleonora, Warszawa, Oaza.
Słapowa Józefa z c., Kraków, Jasna Pani.
Skarbkówna Alicja, Łódzkie, San. Nauczyc.
Slaczka dr. Aleksander, Kraków, Szałas.
Serwin Marja, Lublin, Czerw. Krzyż.
Spreu Wilhelm, Katowice, Henka.
Seydel Julja, Warszawa, Do Olczy, Ustupski.
Sennak Piotr, Nowogródzkie, Dom polic.
Sieradzka Jadwiga, Łódź, h. p. Gewontem.
Switka Stanisław, Poznań, Baszta.
Swiat Marja, Kraków, Nina.
Siemińska Hanka z r., Kraków, Skibówki, Walczak.
Sieradzka Jadwiga, Warszawa, **Bór.**
Sielska Jadwiga, Warszawa, Krzeptówki, Wawrytko
Światłowski Władysław, Warszawa, Biała Róża.
Silbering dr. Jonasz z r., Kraków, ks. Kaszelewskiego 3.
Singerówna Stefanja, Częstochowa, Alicja.
Sobolewska Marja z r., Kraków, Kościeliska, Gewont.
Słowikowski ks. Michał, Brwinów, Księżówka.
Sokołowski Witold, Dąbr. Górnicza, Szałas.
Sokulska Emilja z r., Gniezno, Ciągłówka, Zwijacz.
Słowikowski Jan z ż., Łódź, Staszeczkówka
Skorel ks. Józef, Warszawa, Księżówka.
Sokorski Włodzimierz z ż., Piastów, Gosp. Włóczęgów.
Skuliczowa Marja, Zegrze, Chata.
Sprung Chaim, Jarosław, Dworek.
Szymańska Anna, Cieszyn, Cieszynianka.
Szulc Józef, Warszawa, Biała Róża.
Szmidtowa Stefanja, Warszawa, Staszeczkówka.
Schneider Urszula, W. Hajduki, Czerw. Krzyż.
Scheider Łucja, W. Hajduki, Czerw. Krzyż.
Szermer Zygmunt, Warszawa, Biała Róża.
Schubert Józef, Kraków, Krakowianka.
Scholl Ida, Warszawa, Radjon.
Schier Stanisław, Lwów, Baszta.
Szpilfogel Helena, Wola Krzysztof., Lwowianka.
Szudzińska Jadwiga, Poznań, Pardałówka, Ustupski.
Szymczak Stanisław, Warszawa, Jaśka.
Stachurska Helena, Szczecin, Lotos.
Strachowa Julja, Warszawa, Marilor.
Strążyński Edmund z ż., Warszawa, Edmarowo.
Stolarczyk Stanisław, Kielce, Odrodzenie.
Steinertówna Aurelja, Wielkopolska, Prymulka.
Starer dr. Michał, Nadwórna, Mascotte.
Stelingowa Helena z c., Łódź, Henka.
Sternowa Jadwiga z c., Warszawa, Skaut.
Stańczak Jadwiga z s., Warszawa, Polic. Dom zdr.
Stadter Sara, Kraków, Sarenka.
Sterbówna Marja, Lwów, Modrzejów.
Stawowski Romuald, Kielce, Kamila.
Studziński Stefan, Łódź, Do Jaszczur., Gąsienica.

Tataruch Bronisława, Kraków, Ks. Kaszelewskiego 3.
Trzaska Helena, Warszawa, Jerzewo.
Tretiak dr. Andrzej, Warszawa, Wybrana.
Trzeciakowa Aleksandra z ss., Katowice, Cieszynianka.
Trent Stanisław z s., Kraków, Grunwald.
Thielmanowa Felicja z r., Słupsk, Urszulanki.
Trojanowski Korw., Warszawa, Staszeczkówka.
Torzówna Marja, Świętochłowice, Modrzejów.
Tomaszkiewiczowa Kazimiera, Chełm Wielki, San. Nauczyc.
Trószyńska Halina, Warszawa, Szopenówka.
Toreżewska Katarzyna, Warszawa, Żychoniówka.
Trojanowska Janina, Warszawa, Sanato.
Tłuchmann Felicja z r., Willa św. Urszuli.
Tournelle Edmund, Warszawa, Hala Gąsienicowa.
Tyczański Wojciech, Brzeżany, Zalesie.
Trybowski Władysław, Kraków, Zorza.
Tychanowicz Edmund, Kraków, Hala Gąsienicowa.

Urbaniakowa Elżbieta, Skole, Cieślówka.

Walczak Bronisław, Wacławiec, Belladonna.
Wągrowski Ignacy, Wrzosowa, Kresy.
Walas Antoni, N. Miasto, Czerw. Krzyż.
Wargalówna Stefanja, Wilno, Ciągłówka, Brzega.
Wajandówna Marta, Siemianowicie, Włodka.
Wajandowa Lucy, Siemianowice, Włodka.
Wajnfeld Gitla, Nowy Radomsk, Sierotka.
Wajschal Izrael, Kraków, w górach.
Walczak Anna, Łódź, Zakątek.
Wesołowski Walenta, Międzychód, Ryś.
Wrętowski Jerzy, Kraków, Radosna.
Werulik Jan, Warszawa, Zakł. św. Józefa.
Weissberg Pinkus, Kraków, h. p. Gewontem.
Wernik Zygmunt, Łódź, do Jaszczur., Gąsienica.
Weinreb Salomon, Kraków, w górach.
Weinreb Izydor, Kraków, w górach.
Wieczorkowa Lucyna, Warszawa, Storczyk.
Wierzbicka Janina, Kraków, Kościeliska, Gewont.
Witos Wincenty, Wilno, Staszeczkówka.
Winiarzówna Jadwiga, Poznań, Jerzyk.
Wilczek Antoni, Lwów, Orla.
Wierzbicki Władysław, Brzozów, Czerw. Krzyż.
Wikulska Marta, Działdowo, Parnas.
Widawska Franciszka, Piotrków, Żywczańskie 663.
Wierzbowska Marja, Warszawa, Oksza.
Witkowska Antonina, Radom, Zacisze.
Wiśniewski Ludwik z c., Łódź, Staszeczkówka.
Wilkansówna Halina, Żnin, Milada.
Wojciechowski Tadeusz z ż., Bydgoszcz, Krywań.
Wojciechowski Antoni, Warszawa, Parnas.
Wojnarówna Kornelja, Katowice, Radowid.
Wojterski Stefan z ż., Kościan, h. p. Gewontem.
Wojtecki Antoni, Łódź, Do Jaszczur., Gąsienica.
Wolman Bronisława, Warszawa, Hala Gąsienicowa.

Zambrzycka Janina z r., Warszawa, Bystrę 18.
Zajączkowski Zygmunt, Kraków, w przejeździe.
Żardecki Roman, Stanisławów, Kresy.
Zakłos Marja, Łódź, Kościeliska, W. Roj
Zimenstark Mila, Kraków, Curuśka.
Ziembińska Zofja, Gdańsk, Przystań.
Zwoliński Ryszard z siostrą, Dąbr. Górnicza, Konradówka.

Dnia 6 lipca 1929 r.

Austerówna Zyssel, Brzeziny Łódzkie, Bocian.
Akowacz Julja, Wieliczka, Za Strugiem, Kościelny.

Balcerowski Franciszek, Bydgoszcz, George.
Bratmanowa Helena, Warszawa, Gosp. Włóczęgów.
Balin Paweł z ż., Kraków, Orawianka.
Bernartówna Gertruda, Rybnik, Boromeuszki.
Bilut Aleksander z r., Krosno, Kościeliska, Grajcarowa.
Bielak Karolina, Kraków, Skibówki, Michalik.
Bronisławska Łucja, Nowe Miasto, Spokojna.
Boruchowska Czesława, Poznań, Milada.
Bohuszewicz Jan, Warszawa, Żywczańskie, Wawrytko.
Bularska Antonina, Kraków, Poznanianka.
Bukowski Henryk z r., N. Sącz, Atlas.

Cyankiewicz Ludwik, Kraków, Przystań.
Chudzińska Zofja, Więcbork, Czerw. Krzyż.
Chmielikowska Marja, Poznań, Jaworzynka.
Czerenkiewiczówna Wanda, Jarosław, Cz. Krzyż.
Czerwiński Rudolf, Gdańsk, Baszta.
Czechowski Feliks z ż., Warszawa, Orla.
Czajkowski Ambroży, Ameryka, Borek.
Czekay Wojciech z ż., Kanada, **Bristol.**
Czarkowska Paula, Kielce, Bajka.

Daszyński Stanisław, Warszawa, Ustronie.
Diamantenstein Leopold, Lwów, Kmicic.
Dudek Stanisław, Ameryka, **Bristol.**
Dunajska Zofja, Wągrowiec, Spokojna.
Dulębowski Stanisław z ż., Warszawa, Leśniakówka.
Dudkówna Franciszka, Katowice, Cieszynianka.
Dylewicz Kazimierz, Lipków, Mołodów.
Dryjański Fr., Ameryka, **Bristol.**
Dygut Ludwik z r., Kraków, Olcza 828, Ciułacz.

Głazowska Marja, Skierniewice, Tadzikówka.
Głazowska Helena, Skierniewice, Tadzikówka.
Galińska Wanda, Warszawa, Olcza, Staszel.
Grajowerowa Dora z s., Chrzanów, Przemyślanka.
Graubard Boruch z ż., Kielce, Przemyślanka.
Garewiczowa Anna z siostrą, Łódź, Lipnica.
Gaj Józef z r., Kraków, Skibówki, Michalik.
Gelbtuch Jakób z r., Sławina, Wielkopolanka.
Gernoth Helena, Bojanowo, Ustup, Gut.
Gosiewski Jerzy z s., Żychlin, Hala Gąsienicowa.
Goszko Helena, Lwów, Baszta.
Gołąbowa Agnieszka, Siemianowice, Ślązaczka.
Gołuński Józef, Pomorze, Blanka.
Gottlieb Eljasz, Kraków, Przemyślanka.
Goldhaber Izydor, Kraków, Limba.
Górski Franciszek z ż., Kraków, Pogoń.
Goldwag Jakób, Warszawa, Gosp. Włóczęgów.
Gutman Hirsz, Warszawa, Zawory.
Guranowski Józef Jerzy, Warszawa, Przystań.
Gulczyńska Rozalja z c., Ameryka, **Bristol.**

Haspel Melanja z siostrą, Warszawa, Zawory.
Herzig Jadwiga, Tarnów, Stow. św. Zyty.
Herzig Wanda, Tarnów, St. św. Zyty.
Heidrichówna L., Katowice, Małopolanka.
Hescheles Mieczysław, Lwów, Kmicic.
Hertz Rozalja W., Łódź, Lipnica.
Hełmska Helena z r., Katowice, Cieszynianka.
Hoffman Jan z r., Łódź, Ustup, Gut.
Holcblatt Mieczysław, Warszawa, Alinek.

Imielowa Stefanja z cc., Katowice, Cieszynianka.

Jasińska Józefa, Kraków, Za Strugiem, Kościelny.
Janowski Wacław, Ameryka, **Bristol.**
Jakubowska Zofja, Poznań, Spokojna.
Jankowski Franciszek z ż., Radom, Ustup, Gut.
Jaworska Paulina z s., Lublin, Anka.
Jankowska Elżbieta, Warszawa, Eden.
Jurewiczowa Emilja, Warszawa, Silwa.

Kamiński Michał, Ameryka, Borek.
Krajewski Adam, Warszawa, **Bristol.**
Kwapiszewski Andrzej, Warszawa, Ruczaj.
Kaczor Aleksy, Poznańskie, Spokojna.
Kraśnieńska Marja z c., Lwów, Skibówki 7.
Karatnicki Dionizy, Stanisławów, Poraj.
Kalicińska Wanda z r., Kraków, Spyrkówka, T. Chyc Spyrk.
Krzemień Marja, Kraków, Olcza, Zwijacz.
Kerekjarto Zygmunt z r., Katowice, Cieszynianka.
Kreczman Adam z ż., Ameryka, **Bristol.**
Kleyka Juljusz, Zabrze, Hala Gąsienicowa.
Kęsówna Urszula, Poznańskie, Januszek.
Kiersztyn Stanisław, Kraków, Januszek.
Kiełkowski Andrzej, Katowice, Ślązaczka.
Kochańscy Józef i Marja, Warsz., Piłsudskiego 68.
Korczanka Weronika, Chrzanów, Przemyślanka.
Konińska Walerja z r., Warszawa, Lotos.
Kotas Bolesław, Warszawa, Małopolanka.
Kozłowski Rudolf, Lwów, Zamieć.
Kon-Bratmanowa Helena, Warszawa, Gosp. Włócz.
Kowalska Janina, Warszawa, Gosp. Włóczęgów.
Koll Antoni, Warszawa, Anka.
Komocka Aleksandra, Poznań, George.
Kukla Zbigniew, Rymanów, Czerw. Krzyż.
Kulczycki Aleksander, Lublin, Orlątko.
Kuczborski Ignacy, Ameryka, **Bristol.**
Kubraczyk Leon, Poznań, Spokojna.
Kupidorowa Zofja, Lublin, Milada.
Kruszowa Zofja, Bydgoszcz, Januszek.
Krzywkówna Teresa, Leszno, Murań.
Krzychałówna Józefa, Bydgoszcz, Oleńka.
Kryszanówna Jadwiga, Warszawa, Ciągłówka, Bachleda.

Lewandowska Halina, Tczew, St. św. Zyty.
Lenartowicz Stefan, Lwów, Radowid.
Lewandowski Stanisław, Brzeźnica, Bajka.
Lewikówna Halina, Rudki, Januszek.
Lepp Eugenja, Pawłopol, Jaworzynka.
Lipińska Marja, Łódź, Blanka.
Lichtensztajn Ida, Warszawa, Gosp. Włóczęgów.
Łożanka O., Poznań, Januszek.
Lyp Agnes, Bytom, Hala Gąsienicowa.
Łukaszewicz Wincenty z ż., Ameryka, **Bristol.**
Łaźniewska Zofja, Warszawa, Śnieżka.
Łyjkówna Jadwiga, Sosnowiec, Olimp.

Martyszewska Walerja z r., Otwock, Bagatela.
Martynik Jan z s., Kairo, Baranówka.
Matusik Rozalja, Kraków, Krupówki 17.
Magierowa Antonina z r., Katowice, Żywczańskie, Marusarz.
Magyar Paula z c., Węgry, Polka.
Markowicz Szajndla, Katowice, Janina.
Malicka Walenty, Ameryka, **Bristol.**
Mareczek Oskar, Dąbr. Górnicza, h. p. Gewontem.
Mayer Laura, Łódź, Helena.
Mazurkiewicz Marja, Chełm. Lub., Pod Gubałówką.
Menkes Ludwik, Lwów, **Bristol.**
Michówna Jadwiga, Bielsko, Ślązaczka.
Michalski Stanisław, Ameryka, Borek.
Mikołaszek Wiktor, Katowice, Staszeczkówka.
Mienroste Wiktor, Katowice, Staszeczkówka.
Mietus Konrad, Ameryka, **Bristol.**
Mosdorfówna Grażyna, Warszawa, Oaza.
Morkowska Jadwiga, Opalenica, Spokojna.

Nazarkiewicz Ludwik, Kraków, Januszek.
Nachtigal Nana, Częstochowa, Notre Dame.
Neusser Antoni, Lwowskie, Warszawianka.
Niedźwiedzki Edward z ż., Środa, Prymulka.
Niemiec Józef, Śląskie, Albatros.
Niepokój dr. Zygmunt, Przemyśl, San. Wojskowe.
Nowacki Wacław, Brześć, San. Wojskowe.

Osip Andrzej z ż., Lwów, Staszeczkówka.
Olbrychski Jałocha Fr. z br., Kraków, Limba.
Olszewska Jadwiga, Zakopane, Bohdanówka.
Ormiski Włodzimierz, Kraków, Staszeczkówka.
Opiołówna Katarzyna, Łopoń, Poraj.

Partykuła Antonina, Kraków, Kościelna 4.
Pajkowski Wacław, Ameryka, **Bristol.**
Pawlik Marjanna, Kielce, Olcza, Króliczek.
Pakowski Kazimierz, Brześć n./B., San. Wojskowe.
Pawikowa Zofja, Chełm, San. Wojskowe.
Paszkowska Kazimiera, Leszno, Olcza, Ustupski.
Paszkowska Stanisława, Poznań, Olcza, Ustupski.
Partykuła Antonina, Kraków, Kościelna 4.
Pereświt Sołtan Fligjusz, Poznań, Poznanianka.
Perekładowska Zofja, Grodno, San. Wojskowe.
Piechocka Walerja, Bydgoszcz, Czerw. Krzyż.
Piotrowski Michał z r., Kraków, Za Strugiem, Kościelny.
Piszowa Irena, Chlewiska, Blanka.
Pietrzykowska Józefa, Bytom, Hala Gąsienicowa.
Piłecka Marja, Warszawa, Sanat. Wojskowe.
Pichałowa Zofja, Warszawa, Sanat. Wojskowe.
Potenski dr. Władysław z r., Lwów, Szałas.
Posseltówna Irena z siostrą, Warszawa, Oaza.
Polakiewicz dr. Karol, Warszawa, Chata.
Porębska Marja, Brześć n./B., Sanat. Wojskowe.
Przymusiński Miecz. z ż., Wrześnía, Prymulka.
Pykowski Franciszek, Ameryka, **Bristol.**

Rauben Franciszek, Tarn. Góry, Zacisze.
Raś Zofja, Krosno, Kościeliska, Grajcarowa.
Radomski Tadeusz, Mogilno, M. Oko.
Radomski Stanisław, Mogilno, M. Oko.
Rzedowski Juljusz z r., Częstochowa, Pod Nosalem.
Rodziewicz Piotr, Katowice, Dom Banku Polsk.
Rochonówna Irena, Sępolno, Czerwony Krzyż.
Rozentalowa Marja, Warszawa, Curuśka.
Rogalska Ewa, Środa, Prymulka.
Rosengarten, Kraków, **Bristol.**
Rosenbergowa Karolina z c., Kraków, Skibówki, Walczak.
Romans Edward, Poznań, Sanat. Wojskowe.
Rymek Mieczysław, Kraków, Olimp.
Rybicka Jadwiga, Ameryka, **Bristol.**

Sławińska Jadwiga, Wilno, Czerw. Krzyż.
Sapirstein Juljan, Łódź, Orawa.
Swadek Magdalena, Kraków, Kościelna 4.
Saskowski Antoni, Wyrobki, M. Oko.
Saszewski Tadeusz, Warszawa, Albatros.
Serwatowicz Zofja, Radom, Orla.
Serwatowicz Marja, Radom, Orla.
Speina Leon z r., Gdańsk, Małopolanka.
Śliwińska Zofja, Łódź, Czerw. Krzyż.
Skipirzepa Antoni z r., Sosnowiec, Św. Zyta.
Śmigielska Dioniza, Katowice, Cieszynianka.
Śmidowicz Rudolf, Biała, **Pod M. Boską.**
Siedlicki Stanisław z r., Warszawa, Nietota.
Świętorzecka Walentyna, Wilno, Rynek, Trybuła.
Suerpenga Marja, Ameryka, **Bristol.**
Święcka Wanda z ss., Kielce, Olcza, Króliczek.
Siess Stanisław, Kraków, h. Sport.
Sołtan Pereświt Fligjusz, Poznań, Poznanianka.
Sobaszek ks. Aleksy, Szamotuły, Zakł. św. Józefa.
Smogorzewska Felicja, Sosnowiec, Milada.
Skłodowska Marja, Warszawa, San. Wojskowe.
Suchocka Marja, Pleszew, Włodka.
Skulicz Stanisław, Zegrze, Sanat. Wojskowe.
Schulz Romuald, Lwów, Czerw. Krzyż.
Schatzówna Zelma i Anna, Kraków, h. p. Gewontem.
Szapiro Bernard, Kraków, Rycarewo.
Szyperski Franciszek, **Bristol.**
Szaynowski Stanisław, Warszawa, Leśniakówka.
Szapiro Marja z c., Kraków, Rycarewo.
Szczerbowski Edward, Kaczanówka, **Carlton.**
Szulczewski Kazim. z ż., Sopot, Olimpiada.
Schick Zofja, Wiedeń, Notre Dame.
Schmalz Teofila, Krosno, Morskie Oko.
Schanz Anna z c., Kraków, Bajka.
Szarrasówna Stefanja, Leszno, Olcza, Ustupski.
Stryjeńska Joanna z r., Kraków, Olcza, Zwijacz.
Stolfa dr. Edm. z r., Kraków, Kościeliska, za wodą, Marcinkowski.
Strzyżowski Wład. z r., Bydgoszcz, Oleńka.
Stankiewicz ks. Edward, Bursztyn, Księżówka.
Steinbornowa Marja, Warszawa, Olcza, Rybka.
Strzembała Marjanna, Kielce, Olcza, Króliczek.
Starzyński dr. Sławomir, Sosnowiec, M. Oko.
Stodołkiewicz Stefan z ż., Piotrków, Kościeliska 80.
Stypulska Janina, Kr. Huta, Roztoka.
Stępkowicz Aleksandra, Brzeżany, San. Wojskowe.

Trzepińska Zofja, Warszawa, Oaza.
Tokarz Feliks z r., Oświęcim, Olcza, Mrowca.
Tomicka Jadwiga, Kraków, Morskie Oko.
Tucholski Zygmunt z ż., Warszawa, Jasny Domek.
Tuszyńska Karolina, Warszawa, Kalatówki.
Tuszyńska Irena, Warszawa, Kalatówki.
Turkowska Wanda z wn., Kielce, Olcza, Króliczek.

Urzychowski Michał z c., Wołomin, Paryżanka.

Walisz Walter, W. Hajduki, Czerwony Krzyż.
Wassermanówna Helena, Łódź, Czerwony Krzyż.
Waniówna Emilja, Leżajsk, Odrodzenie.
Wardzianka Barbara, Kutno, Gosp. Włóczęgów.
Wanamaker C. M. z ż., Katowice, **Bristol.**
Wałach Helena, Kraków, Bajka.
Wasilewska Julja, Wołkowysk, Sanat. Wojskowe.
Weiglówna Karolina, Kraków, Kościeliska, za wodą, Marcink.
Węgiel dr. Stanisław, Rydułtowy, Jaworzynka.
Weisberg Sabina, Warszawa, Notre Dame.
Więckowska Wanda, Włocławek, Czerw. Krzyż.
Wierzbicka Marja, Warszawa, h. Sport.
Wilczyński Witold, Warszawa, Albatros.
Witortowa Wanda, Żoliborz, Sanat. Wojskowe.
Winiarski Stanisław, Ostrów, Sanat. Wojsk.
Witt Maksymiljan, Tarn. Góry, **Bristol.**
Wójcikówna Helena, Tarnów, Tomkówka.
Wroński Kazimierz z r., Ameryka, **Bristol.**
Wołoszczuk Marja, Skawina, Grunwald.
Wronicka Małgorzata, Poznań, Sanat. Wojskowe.
Woszczyński Zygmunt, Zambrów, San. Wojskowe.
Wysocki Wojciech, Ameryka, **Bristol.**

Zarzecki Łucjan z ż., Grójec, Orla.
Zawodówna Jadwiga, Kielce, Wysoka.
Zach Edmund z r., Katowice, Małopolanka.
Zweig dr. Ferdynand z r., Kraków, Zawory.
Zender Jan z ż., Cieszyn, Adela.
Zielińska Kazimiera, Warszawa, Kalatówki.
Zwierzyński Jan, Szamotuły, Bratnia Pomoc.
Zwolińska Jadwiga, Warszawa, Dom zdr. S. U. P.
Zborowska Marja, Lwów, Ornak.
Zgudowa Marja z s., Katowice, Cieszynianka.
Zylberman Leopold, Warszawa, Oaza.
Zyskowiczówna Halina, Warszawa, Stochówka.
Żuczkowski Hieronim, Warszawa, Staszeczkówka.
Żółtkiewicz Jan, Lwów, Ślimakówka.
Żerówna Marja, Warszawa, Oksza.
Żukowski Stanisław z ż., Bielsko, Morskie Oko.
Żurowska Marja, Poznań, George.
Żebrowski Łukasz, Lubiecsa, Sanat. Wojskowe.
Żmudzki Henryk, Warszawa, Sanat. Wojsk.

Dnia 7 lipca 1929 r.

Antonowicz Zbigniew, Puławy, Sanat. Wojskowe.
Apenszlakówna Stefanja, Łódź, Zagórze.
Adamska Ewa, Oświęcim, Kościeliska 87.
Asmman Augusta, Warszawa, Walówka.
Ausawaks Daniel z r., Warszawa, Łubień.

Balavelder Zdzisław, Lwów, Szymony Fr., Groblowy.
Braunerówna Tola, Łódź, Helena.
Bławutowa Natalja, Gdynia, Sanat. Wojskowe.
Barttlitz Stanisław, Poznań, Sanat. Wojskowe.
Baumgartenówna Karola, Łódź, Zagórze.
Bahr Zofja, Lwów, Halszka.
Bąkiewiczówna Emilja, Jędrzejów, Leśniczanka.
Brandlówna Marja, Warszawa, Skaut.
Bendlowa Bella, Kraków, Warszawianka.
Bernakiewiczówna Michalina, Gostyń, Modrzejów.
Bednarowiczowa Stan. z s., Kraków, Walówka.
Bergman Henryk, Warszawa, Orawa.
Brendlowa Bella, Kalisz, Helena.
Bem Marja z brat., Słupia Nowa, Leśniczanka.
Brillowa Marja z s., Katowice, Biały Dworek.
Biernawski Witold z ż., Warszawa, Limba.
Biekecka Stefanja, Grudziądz, Sanat. Wojsk.
Biernat Paweł z r., Pszów, Ślązaczka.
Birnfeldowa Łucja z s., Łódź, Cis.
Brillowa Mina z r., Lwów, Anka.
Basikiewiczówna Marja, Jędrzejów, **Bór.**
Biejadowska Wanda, Rydzyna, Gronik, Dziaduś.
Borkowska tStanisława, Lwów, Sanat. Wojskowe.
Brossówna Hedda z br., Kraków, Do Jaszczurówki, Gąsienica.
Bochniakówna Olga, Dąbie, Wołodyjówka.
Brodziak Andrzej z ż., Zawiercie, Sanato.
Bojówna Józefa, Śląskie, Albatros.
Bujakowa Anna z c., Kraków, Strążyska Rest.
Bugayska Helena, Kraków, Skibówki 15.

Censerówna Felicja, Kraków, Do Jaszczurówki, Gąsienica.
Cichulski K., Lwów, h. Sport.
Ciechomska Kazimiera z c., Warszawa, Walówka.
Ciastoń Marja, Kraków, Skibówki 15.
Crulter J. Ray, Katowice, **Bristol.**
Chaloński Bolesław, Brzesko, Bratnia Pomoc.
Charczak Roman, Wilno, Sanat. Wojskowe.
Chrupkówna Marja, Gostyń, Modrzejów.
Christman Bronisław z r., Gdańsk, Poznanianka.
Chabałowska Irena, Rudki, Leśniczanka.
Czaplicki Wiktor, Kraków, h. Sport.
Czołnowska Eugenja, Łopatki, Sanat. Nauczyc.
Członkowska Marja, Iwaniska, Warszawianka.
Czuchajowski dr. Bolesław, Lwów, Polanka.

Dąbrowski Józef, Górna Brama, Sanat. Wojskowe.
Dankiewicz dr. Gwido, Kraków, h. p. Gewontem.
Dogoniewska Tekla, Kraków, Bajka.
Donhöffner Helena, Lwów, Irusienka.
Donhöffner Olga, Irusienka.
Drozdowska Dwojra, Warszawa, Zagórze.
Donenlicht Abraham, Warszawa, Orawa.
Doberska Wanda, Dąbek, Szopenówka.

Dotrucz Łucja, Kr. Huta, Leśniczanka.
Duchowa Zofja, Bydgoszcz, Sanat. Wojskowe.
Druszkowski Kazimierz, Warszawa, Dom zdr., S.U.P.

Elke Ryszard, Zgierz, Zachęta.
Emmerling Marja, Warszawa, Piotrkowianka.
Ejdelson Abram, Warszawa, Kościeliska, Kadler.

Fabisowa Zofja, Śrem, Sanat. Wojskowe.
Fajwlewicz Dwojra z s., Łódź, Złotogłów.
Feld Fritz Em., N. Targ, Granit.
Ferber Lola, Lwów, Zdrój.
Felixówna Gliksman Gustawa, Łódź, Zagórze.
Finkelkraut Rachela, Warszawa, Anastazja.
Frydman Emanuel z dz., Łódź, Chowanna.

Gabszewiczówna Ant., Warszawa, Żywczańskie, Bąk.
Grajcar Tauba, Kraków, Warszawianka.
Gabrysiewicz Edward, Łódź, Sanat. Wojskowe.
Gajewska Irena, Obszary, Modrzejów.
Gąsiorowska Zofja, Warszawa, Dom zdr., S. U. P.
Gasser Maurycy, Lwów, Anka.
Gasser Filip, Lwów, Anka.
Glazer Zygmunt, Łódź, Sarjusz.
Gelbartówna Róża, Siedlce, Zagórze.
Grzenianka Eugenja, Mysłowice, Ustup, Dorula.
Gniazdowski Marjan z r., Warszawa, Olcza, Rybka Sob.
Gliksman Felixówna Gust., Łódź, Zagórze.
Gliksmanówna Berta, Włocławek, Zagórze.
Götz Eugenja, Tarnów, Granit.
Gotlib Mojżesz, Częstochowa, Granit.
Göetel Ferdynand, Warszawa, h. Sport.
Golde Gustawa z c., Warszawa, Biały Dwór.
Goldman Estera, Kalisz, Zagórze.
Gorzeńska Janina, Żychlin, Warszawianka.
Goldenberg dr. Arkadjusz, Łódź, Szkolna, Gąsienica.
Golachowska Bogna, Bydgoszcz, Kościeliska, Dziaduś.
Golachowski Stefan, Bydgoszcz, Kościeliska, Dziaduś.
Gurt Józio z br., Łódź, Chowanna.
Gutmer Maurycy, Ostrów Maz., Kresy.
Grunbaum Artur, Kraków, Radjon.
Grzybowska Ludmiła z s., Kraków, Kościeliska, Gogulska.

Hacia Henryk, Starogard, Atlas.
Hendler Henryk, Łódź, Zagórze.
Hudesowa Erna, Kraków, Granit.
Hubert Tadeusz, Warszawa, Sanat. Wojskowe.
Humphrey Grace, N. York, Konradówka.

Iszader Regina z dz., Maków, Bajka.
Iwanicki Franciszek, Zambrów, Sanat. Wojsk.
Ickowiczówna Brandla, Wieluń, Zagórze.

Janicka Katarzyna, Warszawa, Sanat. Wojskowe.
Jawurska Emilja, Żółtańce, Modrzejów.
Jarosek Wacław, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Jaworski dr. Kazim., Lublin, Anka.
Jastrzębska Helena z br., Warszawa, Krzeptówki, Kadłubek.
Jankowski Adam, Warszawa, Stamary.
Jeziorówna Dora, Włocławek, Zagórze.
Josefert Adam, Kraków, Łubień.

Karwowski Wacław z ż., Piotrowice, M. Oko.
Kwaciany Leopold, Włodzimierz, Sanat. Wojskowe.
Krajczycka Anna, Bydgoszcz, Piotrkowianka.
Krasowski Jan z ż., Mysłowice, Gajówka.
Kamińska Gabrjela, Wróblew, Leśniczanka.
Kalitowska Helena, Warszawa, Do Białego, Restaur.
Keschnerówna Anna, Włocławek, Zagórze.
Kampińska Felicja, Łódź, Zagórze.
Kimelówna Hadasa, Siedlce, Zagórze.
Kossin dr. Samuel, Łódź, Bezimienna.
Kwon Katarzyna, Kraków, Rycarewo.
Koryciński Maksymiljan, Warszawa, Albatros.
Kopeć Eugenjusz, Przemyśl, Sanat. Wojskowe.
Kowalewicz Marja, Lwów, Modrzejów.
Korek Konrad, Śląsk, Wiktorja.
Kozłowski Józef, Chatki, Bratnia Pomoc.
Kohl Werner z ż., Gdańsk, Królewianka.
Kozakiewicz Władysław, Błonie, Orlątko.
Komperda Władysław z ż., Lwów, Małopolanka.
Kupczykówna Barbara Halina, Warszawa, Silvia.
Kunpyt Jan, Warszawa, h. Sport.
Kubiński Jan z s., Częstochowa, Góralka.
Krukowska Letycja, Janikowo, Gronik, Dziaduś.
Krzyżek Ludwik, Kielce, Zocha.
Kryzan Zbigniew, Starogard, Atlas.

Lauterbachowa Rozalja, Kraków, Poraj.
Lednicki Aleksander, Warszawa, **Bristol.**
Lewicki Adam, Kraków, h. Sport.
Leśniak Robert, Rembertów, Albatros.
Leszna Jan, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Leuchter Dawid z ż., Tarnów, Zbyszko.
Lewandowska Krystyna, Warszawa, Mnich.
Lewinówna Sara, Włocławek, Zagórze.
Lewandowska Wiktorja, Strzegowo, Leśniczanka.
Lewandowska Halina, Brodnica, Leśniczanka.
Lichtenstein Ignacy, Warszawa, Poraj.
Liphardt Marja, Warszawa, Wiosna.
Lilpop Aniela z siostrą, Warszawa, Wiosna.
Lubelski Leon, Łęczyca, Chowanna.
Łapczyńska Halina, Chełm Lub., Pod Gubałówką.
Łagużanka dr. Jadwiga, Warszawa, Złotogłów.
Łaszczewska Józefa, Obszary, Modrzejów.
Łasińska Jadwiga, Poznań, Jambur.

Machnicka Zofja, Mysłowice, Cieszynianka.
Malazdzewicz Jakób, Kraków, Krzeptówki, Mraczelnik.
Marejko Anna z r., Białystok, Eldorado.
Mandecka Janina, Grójec, Olcza, Staszel.
Maćkowski Stefan z ż., Michałkowce, Dom turyst., Nauczyc.
Megelssen Sigrid, Katowice, Konradówka.
Miernicka Marja, Radom, Ustup, Gut.
Mikusla Irena, Warszawa, Dom zdr., S. U. P.
Milecki Stanisław, Warszawa, Gencjana.
Mijakowski Artur, Żychlik, Warszawianka.
Millerowa Paulina, Kraków, Dom Zarz. Uzdr.
Mingelün Maurycy, Tarnów, Znicz.
Motykówna Marja, Kraków, Krupówki 17.
Motykówna Zofja, Kraków, Krupówki 17.
Morawski Jerzy z ż., Kraków, Kosówka.
Mrozińska Wanda z siostrą, Gdańsk, Szałas.
Moroz Mirosław, Biała, Stella.
Muzykarzowa Justyna z c., Częstochowa, Góralka.
Müllerowa Wanda z r., Kraków, Skibówki 15.
Münzer Jerzy, Warszawa, Kościeliska, Kochler.

Nawrocka Helena z r., Poznań, **Renaissance.**
Nowilska Olga, Kraków, Cienista.

Pawlakówna Irena, Warszawa, Jaśka.
Pacanowska Dorota z s., Łódź, Zagórze.
Pachońska Helena z c., Wieliczka, Roztoka.
Peist dr. Oskar, Rzeszów, Zamoyskiego 85.
Peistowa Raja, Rzeszów, Zamoyskiego 85.
Perłówna Teresa, Włocławek, Zagórze.
Przeworska Marja z r., Oświęcim, Kościeliska 87.
Piechula Alfons z ż., Świętochłowice, Cieszynianka.
Piotrowska Stanisława z r., Kraków, Silwa.
Princówna Sara, Włocławek, Zagórze.
Piekarzówna Ludwika, Lublin, Sanat. Nauczyc.
Piotrowicz Antoni, Wola Wiśniowa, Sanat. Naucz.
Piskorska Marja, Wołyń, Dom zdr., S. U. P.
Pistol dr. Juljusz, Łódź, Sienkiewiczówka.
Politowska Bronisława, Jabłonna, Sanat. Nauczyc.
Próchnikowa Rela, Kraków, Cienista.
Popikówna Rachela, Łódź, Gajówka.
Pomianowski Marjan, Poznańskie, Orlątko.
Puczyński Makary, Warszawa, Japonka.

Rajchowa Felicja, Łódź, Zagórze.
Raff Mojżesz z r., Ostrów Maz., Zagórze.
Raczyński Stanisław, Kraków, Zawory.
Radziszewska Zofja, Łódź, Bachledy.
Racimowa Ita, Warszawa, Zagórze.
Ramowska Alina, Katowice, Halszka.
Reichówna Ada, Przemyśl, Wierchy.
Rejman Zdzisław z r., Lwów, Warsz. Kasa Ch.
Rzewuski Leonard z ż., Orla, Sanat. Nauczyc.
Rzepecki Władysław z r., Suwałki, Skoczyska.
Reinholdowa Regina z s., Kraków, Wołodyjówka.
Riemerówna Urszula, Poznań, George.
Rosenblatt Michał, Warszawa, Orawa.
Roguska Zofja, Warszawa, Wiosna.
Różewski Stanisław, Warszawa, M. Oko.
Rubinowicz Miron, Wilno, Zagórze.
Rydlewski Wincenty z r., Poznań, Szymony, W. Zegleń.

Składziej Wincenty, Katowice, Złotogłów.
Salingerówna Marja, Warszawa, Hala.
Senisson Wacława, N. Sącz, Leśniczanka.
Śliwa Ferdynand, Lwów, Szałas.
Sidorowa Jadwiga, Dobromil, Leśniczanka.
Skorupska Wanda, Warszawa, Bajka.
Solarzowa Michalina, Radostyce, Sanat. Nauczyc.
Słowerówna Dina, Wilno, Zagórze.
Sołtys dr. Adam z ż., Lwów, Warszawianka.
Sołtysówna Janina, Lwów, Warszawianka.
Słupecka Agnieszka, Warszawa, Anka.
Syszko Konstanty, Warszawa, Jaworzynka.
Szołtysek Alina, Szarlej, Ślązaczka.
Szpala Franciszek, Szopienice, Modrzejów.
Szczepanikówna Marja, Tłuściec, San. Naucz.
Sztrumpfman Rózia, Warszawa, Zawory.
Szuertowa Marja, Orszenica, Dom zdr. Naucz.
Szenbak Józef, Sosnowiec, Gencjana.
Sznajbergowa Celina z c., Łódź, Gajówka.
Szulc Edmund, Poznań, Leśniczanka.
Szymańska Halina, Brześć Kuj., Orlątko.
Szymański Jan z r., Warszawa, Antałówka, Witkiewicz.
Stoy Walter, Ameryka, Czernichowianka.
Starobrzański Michał, Mysłowice, Milada.
Strobel Herbert, Estonja, Jaworzynka.
Stępień Kazimierz, Warszawa, Warsz. Kasa Chor.
Stefanowski ks. Marjan, Siedlce, Księżówka.
Strażak Stanisław, Lwów, Bratnia Pomoc.
Stowerówna Dina, Wilno, Zagórze.
Stefanko Antoni, Rzeszów, Wołodyjówka.
Staruszkiewicz Helena, Kraków, Cienista.
Stachoń Mieczysław, Lwów, Warszawianka.
Strzelewicz Józef, Poznań, Leśniczanka.
Strzemboszowa Irena, Lublin, Maryśka.

Trzcianka Zygmunt z r., Wysoka, Bolesławówka.
Teitelbaumowa Rena, Przemyśl, Oaza.
Tomczykówna Eugenja, Łódź, Szkolna, Gąsienica.
Turska Emilja z siostrą, Warszawa, Walówka.
Tyszkówna Jadwiga, Strzegowo, Leśniczanka.

Ungerowa Janina z s., Kraków, Czernichowianka.

Varmuza Jan z r., Czechosłowacja, h. p. Gewontem.
Vrana Władysław z ż., Czechosłow., h. p. Gewontem.
Voit Wiktor z ż., Warszawa, Oaza.
Verkeert Józefa, Niegolewo, **Biały Dom.**
Voellnaglowa Zofja z r., Warszawa, Do Jaszczurówki 25.
Voellnaglowa Helena, Warszawa, Do Jaszczurówki 25.

Waciuta Dymitr, Strzyżowice, Wiktorja.
Wanatówna Zofja, Moskorzew, San. Nausz.
Waczyński Czesław, Poznań, Bratnia Pomoc.
Wajnsztok Zygmunt, Zagórze.
Wałężanka Jadwiga, Kraków, Kasprusie 54.
Wałężanka Marja, Kraków, Kasprusie 54.
Wacławowa Józefa z r., Kr. Huta, Leśniczanka.
Węglarska Marja z siostrą, Kraków, Krzeptówki, Mraczelnik.
Werulik Janina, Warszawa, Dom zdr. S. U. P.
Wrembel Jerzy Roger, Poznań, **Renaissance.**
Weissman Herman z s., Altona, Eljaszówka.
Wesołkówna Stanisława, Warszawa, **Bór.**
Widajewicz Agnieszka, Załżkowo, San. Naucz.
Wirszke Emil z r., Płock, h. p. Gewontem.
Wiśniewski Leon, Starogard, Atlas.
Witkowski Stanisław, Sosnowiec, Storczyk.
Wieczorkówna Władysława, Wysoka, Bolesławówka.
Wieczorkówna Kryst., Wysoka, Bolesławówka.
Witucki Zygmunt z ż., Tczew, Albatros.
Wolnicka Marja, Warszawa, Śnieżka.
Wojland Grześ, Warszawa, Bronisława.
Woronkiewicz Emilja, Warszawa, Bronisława.
Woskowski Kazimierz, Ameryka, **Carlton.**
Wujcowa Stefanja z c., Poznań, Złotogłów.

Zawadzki Józef, Warszawa, Złotogłów.
Zahaczewska Marja z r., Katowice, Cicha.
Zaunar Ludwik z ż., Mirabella.
Zającówna Aniela, Kraków, Roztoka.
Zaich Władysława, Siedliska, Żochna.
Zarwanicerówna Rózia, Łódź, Gajówka.
Zelinger Wiktorja, Kraków, Do Jaszczurówki 1450.
Zieliński Adam, Katowice, Albatros.
Zytlerówna Fajga, Wilno, Zagórze.

Za czas od 8—10 lipca 1929 r.

Akstmeyerówna dr. Ant., Stanisławów, B. Dwór.
Austin Ruta, Ameryka, **Bristol.**
Altsztyler Helena, Warszawa, Bundówki.
Aibszyc Jakób, Łódź, Jasna.
Akerman M., Przemyśl, Granit.
Ambroziewicz Kamila, Rumunja, Rymanówka.
Artwińska Danuta, Szałas.
Arendt Gustaw, Warszawa, Curuśka.

Baranowski Władysław, Warszawa, Staszeczk.
Bata Franciszek, Toruń, Łysanki.
Baziński Jan, Ameryka, **Bristol.**
Barylski Jan z c., Częstoch., Do Jaszcz., Gąsienica.
Baum Marja z s., Kraków, Kasprusie 24.
Ballenstedt Marja z r., Poznań, Bohdanówka.
Barbacka Zofja z c., Kraków, Kaszelewskiego 4.
Bartnicka Józefa, Ameryka, **Bristol.**
Banaś Apolonja z s., Ameryka, **Bristol.**
Baumówna Julja, Warszawa, Tatary, Zieliński.
Brachowska Z. z s., Kraków, Za Strug., Tomków.
Bandtke Zofja, Boryszew, Ukraina.
Blecha Wanda Alb., Warsz., Pardał., Czubernat.
Berman Alfons, Warszawa, Kresy.
Bellerman Martyna, Warsz., Antałów., Dzielawa.
Brzeziński Wład. z s., Pruszków, Olcza, Stachoń.
Betting Alicja, Leszno, Płomień.
Bereżyńska Ludmiła, Kraków, Królewianka.
Bernasińska Stella, Ameryka, Przystań.
Bieżanowski Stan., Tarn. Góry, Cieszynianka.
Birnbaumówna Dora, Krakoów, h. p. Gewontem.
Bieniasz Marja, Kraków, Żywczańskie, Kaspruś.
Biliński Piotr, Łąka, Za Bramką.
Brillowa Mina z r., Lwów, Jaworzynka.
Bienias Władysława, Warszawa, Nowot., Zwijacz.
Bindówna Walerja, Krak., Za Strugiem, Tomków
Białecka Apolonja, Warszawa, Sulejówka.
Bonk ks. Emanuel, Mysłowice, Księżówka.
Borkowska Wacława, Warszawa, Staszeczkówka.
Bocheński Tadeusz z r., Lublin, Bystre, Płaza.
Brzozowski Marjan, Kościan, Złota Pantera.
Bronnerówna Sabina z r., Kraków, Szczęsna.
Bougard Edward, Warszawa, M. Oko.
Borowska Elżbieta, Skarbek, Konradówka.
Borowski Włodzimierz, Skarbek, Konradówka.
Bober Ludwik z r., Nowa Wieś, Ślązaczka.
Brzozowska Helena, Ameryka, **Bristol.**
Brofman Hersz Rubin z r., Lublin, Kalina.
Brückner Aleks., Bydg., Sobczak., Łukaszczyk.
Buszyński Tadeusz, Lublin, Modrzejów.
Budzyńska Joanna, Poznań, Spokojna.
Blumenthal Samuel, Frankfurt, **Bristol.**
Bundszajt Józefa, Częstochowa, Sanato.
Bürger Ela, Kamionka Str., Dworek.
Buzunówna Władysł., Białystok, Bratn. Pomoc.
Budzyński dr. Bol., Sosnowiec, Żywcz., Obrochta.

Camen Margaret, Ameryka, **Bristol.**
Ciesielska Romana, Mieścisko, Zakł. św. Józefa.
Cieszowski Edward z r., Ameryka, Curuśka.
Cieślanka Rozalja, Kraków, Mimoza.
Ciesielski Zygmunt, Śmigiel, Wacława.
Cieślik dr. Kazimierz, Ameryka, Radowid.
Ciombor Tadeusz, N. Sącz, Sielanka.
Cieślik Józef z r., Katowice, Poraj.
Ciemniewska Stan., Tomaszów L., Dom zdr. SUP.
Cieślak Jan, Ameryka, **Bristol.**
Codella Aleksander, Sanok, Otok.
Cytacka Klaudja, Ameryka, **Bristol.**
Chasin dr. Dawid, Berlin, h. p. Gewontem.
Chylińska Zofja, Warszawa, Odrodzenie.
Czubak Maksymiljan z r., Wolsztyn, Nowot. 297.
Czerwińska Ludwika, Warszawa, Krzemień.
Czaplińska Zofja, Zborów, Irusia.
Czerwiński Wojciech, Lubliniec, Staszeczkówka.
Czerski Leon, Jabłonna, Sanat. Wojskowe.

Dramowicz Michał, Lida, Sobczak., Łukaszczyk.
Drabczyk Stefan, Warszawa, h. p. Gewontem.
Dąbrowski Tomasz, Poznań, Bank Polski.
Dąbrowska Eleonora, Ameryka, **Bristol.**
Dembowski Wiktor, Toruń, George.
Drzewiecka Martyna, Poznań, Grunwald.
Dembiński Jan, Warszawa, Szałas.
Dillemuth Irena, Berlin, **Bristol.**
Dzięcielewski dr. St. z r., Krak., Dom wyp. U. J.
Dmitrijew Georg, Rumunja, Dworek.
Drozdówna Janina, Poznań, Ryś.
Dobrowolski dr. Aleksander, Katowice, M. Oko.
Domanus Henryk, Biała, Adela.
Dmochowski Zbigniew, Warszawa, Przedświt.
Dobroczyński Witold, Poznań, Albatros.
Domachowski Alojzy, Bydgoszcz, Krywań.
Drozyner John z ż., Ameryka, **Bristol.**
Donatówna Bronisława, Jaworzno, Rybołówka.

Dudek inż. Henryk, Kraków, M. Oko.
Dulębowski Jan, Lwów, Dworzec Tatrz.
Durska Stefanja, Poznań, Odrodzenie.
Dumblowska Marjanna, Lublin, Bystre, Płaza.
Dubajówna Marja, Kęty, Podlasie.
Dybalski Józef, Ameryka, **Bristol.**

Englert Marjan z ż., Grudz., Niespodzianka.
Ekiertówna Marja, Krosno, h. p. Gewontem.
Epsztajnówna Leja, Warszawa, Zawory.
Emiljanowicz Eugenja, Brzeziny, M. Oko.
Eblówna Salomea, Kraków, Granit.

Faber Adamon, Kraków, h. p. Gewontem.
Farlikówna Antonina, Gorlice, Kosówka.
Frąckiewicz Jadwiga, Warszawa, h. p. Gewontem
Ferens Ferdynand z ż., Kraków, Szałas.
Franklowa Felicja z c., Warszawa, Cis.
Filipowicz Michał, Warszawa, Skaut.
Fiszkant Jerzy z ż., Warszawa, M. Oko.
Friedberg dr. Wilhelm, Poznań, Olgierd.
Friedberg Zofja, Poznań, Olgierd.
Florkowski Józef, Ameryka, **Bristol.**
Furmańska Wanda, Łódź, Zalesie.
Fuchs Helena z r., Warszawa, **Marilor.**

Gadomski Wacław z r., Warszawa, Krakowianka.
Gątkiewicz Romuald, Warszawa, M. Oko.
Garwacki ks. Eugnejusz, Warszawa, Księżówka.
Grabowski Piotr, Ameryka, **Bristol.**
Gartnerowa Marja, Kielce, h. p. Gewontem.
Gadomski Tadeusz, Gdańsk, h. p. Gewontem.
Grabowski Frank, Ameryka, h. p. Gewontem.
Ganin Aleksander z c., Warszawa, Albatros.
Galiżewska Aniela z c., Ameryka, **Bristol.**
Grzelak dr. Władysław, Kraków, Księżówka.
Gelb Oskar, Lwów, Zalesie.
Grela Stefan, Koćmierzów, Za Bramką.
Gleisner Jakób z r., Wiedeń, Uciecha.
Goetze Antoni, Chwałowice, Dworzec Tatrz.
Glinojecka Zofja, Warszawa, Skibówki 9.
Giemlik Stefan z ż., Świętochł., Tomkówka.
Gomóliński Ryszard, Warszawa, Boruta.
Grodyńska Zofja z s., Łódź, Orla.
Gromadzka Władysława, Jarosław, Janina.
Gosin Bronisława, Warszawa, Baranówka.
Gosin Stefanja, Warszawa, Baranówka.
Groyecka Stanisława, Kraków, Żywcz., Karpiel.
Goszewski Jerzy z s., Żychlin, Warszawianka.
Gdowska Stanisława, Warszawa, Bronisława.
Gorczyca ks. Andrzej, Przemyśl, Księżówka.
Gottwald Antonina z r., Kraków, Olcza, Spyrk.
Goliński John, Ameryka, **Bristol.**
Górny Agnieszka, Ameryka, **Bristol.**
Gołaszewska Janina z r., Warszawa, Do Olczy 15.
Głodo Stanisława, Zakopane, Alfa.
Gutmer Maurycy, Ostrów Maz., Anastazja.
Grudzińska Władysława z c., Poznań, Skib., Król.
Grünwald Markus, Kraków, Albatros.
Guzakowski Jerzy, Kraków, Albatros.
Grünfeld Marj., Katowice, Promienna.
Gdula Tadeusz, Chrzanów, Jasny Domek.
Grużewska Marja, Olkusz, Rzymianka.
Gutkowska Marja z r., Lublin, Dom zdr. SUP.
Gutman Witold, Warszawa, Wrzos.
Grzybowski dr. Konst. z ż., Kraków, Jasny Domek

Hausman Angelika, Kraków, **Carlton.**
Hauelt ks. Franciszek, Bydgoszcz, Księżówka.
Hartman Mieczysław z c., Warszawa, Stochówka.
Hartel Margarete z siostrą, Kr. Huta, Arwa.
Hermanowska Helena, Białystok, Orla.
Heileman Piotr, Katowice, **Biały Dom.**
Heine Jan, Warszawa, San. Wojskowe.
Hibner Jadwiga, Warszawa, Tatary, Zieliński.
Hoffman Helena Fel., Warszawa, M. Oko.
Hropkowicz Albin, Oświęcim, Sanat. Wojskowe.
Hurstinen Irena, Finlandja, Szałas.
Ihayer Berta, Ameryka, **Bristol.**

Imielski Wład., Kraków, Gubałówka, Walczak.
Ilska Stanisława, Łódź, Zawory.
Ickowicz Szloma z ż., Kozienice, Bocian.

Jaroszówna Marja, Zborowice, Tadzikówka.
Jakubowska Aurelja, Lwów, Ustup, Rzepka.
Jaroszyński Edward, Kraków, Konradówka.
Jackowska Apolonja, Ząbkowice, Janka.
Jamiołkowska Scholastyka, Grójec, Mraźnica 1771
Jaźwiński Ignacy z ż., Łomża, Paprotka.
Jaźwiak Helena, Ameryka, **Bristol.**
Janwarsówna Marja, Brzesko, Hala Gąsienicowa.
Jędrzejewska Halina z s., Sosnowiec, Goplana.
Jelenkiewicz Tekla z s., Łódź, Sielanka.
Jochenick Albert, Chwałowice, Dworzec Tatrz.
Juwiler Markus, Warszawa, Świt.

Klausner Kate, Berlin, **Carlton.**
Kaliszewska Teodozja, Wysokie Maz., Modrzejów.
Karatnicki Dionizy, Stanisławów, Przystań.
Knapik Marta, Sosnowiec, Żywcz., Chrobak.
Kwast Wiktor, Warszawa, Hala Gąsienicowa.
Krzanowska Marja, Kraków, Czernichowianka.
Kaźmierczak Józef, Ameryka, **Bristol.**
Kautówna Ida, Cieszyn, Jasna Pani.
Karbowska Marja, Warszawa, Przedświt.
Kaliciński Mieczysław, Bielsko, Albatros.
Kawka Karol z ż., Równe, Krywań.
Kratochwilówna Zofja, Lwów, Parnas.
Kaczmarek Aleksy, Poznań, Sanat. Wojskowe.
Kalfus Mina z r., Kraków, Ordon.
Krzeczkowski Grzegorz, Łódź, Warszawianka.
Keller Elwira, Łódź, Skibówki, Walczak.
Kresse Kazimierz z r., Ameryka, M. Oko.
Keniżanka Władysława, Łódź, Otok.
Knoeblowa Della, Kraków, Przystań.
Klębukowski Jan, Lublin, Kasprusie 2.
Klein Helena, Wrocław, Wawel.
Krzepisz Stanisław, Sosnowiec, Sędziówka.
Klimajowa Jadw., Pozn., Antałówka, Stachelska.
Klimczak Władysław, Przystań.
Kimerling Nach., Kielce, Sas.
Kwieciński ks. Henr., Lublin, Zakł. Kórnicki.
Kitaj Helena z s., Kraków, Świt.
Kilińska Helena, Warszawa, Sanat. Wojsk.
Kiełbowicz Antonina, Kraków, Skibówki 4.
Kotarska Marja, Warszawa, Oaza.
Koczarowska Bronisł., Poznańskie, Modrzejów.
Kozłowska Marja, Lwów, Modrzejów.
Kordasiewicz W., Kraków, Kamieniec, Hagowski.
Klosówna Józefa, Spytkowice, Sercanki.
Kowalczewska Irena, Sosnow., Żywcz., Chrobak.
Koźlicki Wojciech, Częstochowa, Maleńka.
Kolasiścianka Felicja, Rawicz, Modrzejów.
Kotowicz Jadw. z s., Warsz., Krakowianka, Olcza.
Kowalska Józefa z siostrą, Ostrów, Oaza.
Kotlarska Anast. z c., Kraków, Olcza, Kluś.
Kolon Ryszard, Katowice, Hala Gąsienicowa.
Kowalski Alfred, Ostrzechów, Nowotarska.
Kotecki Ludwik, Warszawa, Skaut.
Kozłowski Kazimierz, Gniew, Skoczyska.
Kossarska Stef., Tarn. Góry, Staszeczkówka.
Komorowski Eugenj. z r., Warszawa, Mraźnica.
Kowalowa Ewa, Wolbrom, Krywań.
Konieczny Stefan z ż., Toruń, Wierchy.
Kowalczyk Jan, Chropaczów, Czerw. Krzyż.
Köppel Bronisław, Ameryka, Złota Pantera.
Koepplowa Helena z c., Lwów, Sanokówka.
Kowalewski Tadeusz, Warszawa, Dom zdr. SUP.
Koźmiński Bronisław, Kraków, Kasprusie 32.
Kołodziejczyk Stanisł. z ż., Ameryka, **Bristol.**
Komorowski Stanisław, Grudziądz, Sanat. Wojsk.
Kozłowska Fela, Podgórze, Skibówki 4.
Kopczyńska Marja, Zakopane, Tomkówka.
Königsfeldówna Zuzanna, Katowice, Pająkówka.
Kozłowski Wincenty, Warszawa, Sulejówka.
Kosińska Irena, Łódzkie, Błękitna.
Kordajewska Aleksandra, Ostrołęka, Kotelnica.
Korytowski Andrzej, Czyste, Czerw. Dwór.
Kossowska Julja z c., Warszawa, Szałas.
Kożuchowska Alicja, Warszawa, Szałas.
Kowalewska Zofja, Warszawa, **Bor.**
Kurdzielówna Flora, Kraków, Złotogłów.
Kruszyńska Lidja, Rudawa, Radowid.
Kulisz Karol z r., Cieszyn, Wierchy.
Krupa Aleksander, Przemyśl, M. Oko.
Kubicki Stan. z ż., Warszawa, Stanisławowianka.
Kuberówna Teresa, Krak., Antałówka, Łuszczek.
Kuklińska Lucyna z r., Warszawa, Szarotka.
Kurlandzka Jadwiga, Poznań, Zagłoba.
Klubianka Helena, Lwów, Obrochtówka.
Kulowa Pelagja, Koźmin, Krzemień.
Kucińska Marja z r., Lwów, Olgierd.
Kundegórski ks. Edward, Leszno, Księżówka.
Krupińska Irena, Warszawa, **Miła.**
Kubinówna Marja, Domaszew, Czerw. Krzyż.
Kuta Bolesław, Chełmno, Czerw. Krzyż.
Kumor Jan z r., Ameryka, **Bristol.**
Krzyżanowski dr. Witold, Lublin, M. Oko.
Krzyszkowski Lestek z ż., Krak., Ustupianka.
Kłyszewska Wanda, Warszawa, Czernichowianka

Lampe Marjan, Poznań, Warszawianka.
Lamensdorf Stefa, Kraków, Albatros.
Lasówna Rozalja, Lwów, Olgierd.
Labno Mary, Ameryka, **Bristol.**
Lachmund dr. Adam z m., Lwów, Parc. urzędn.
Lewartowska Helena, Warszawa, Halka.
Lewaj Jadwiga, Dom zarz. uzdr.
Lewandowska Janina, Łódź, Zalesie.
Leyberg dr. Jakób, Łódź, Skibówki, Walczak.
Ler Irena, Warszawa, Helena.
Lewensteinowa Reg., Sosnowiec, Żywcz., Karpiel.
Lisowski Kazim., Warsz., Hala Gąsienicowa.
Lissówna Henia, Sanok, Dworek.
Liwińska Marja, Pszczyna, Czerw. Krzyż.
Lieberfreund Eljasz, Tarnów, Granit.
Loria Jadwiga, Łódź, Piłsudskiego 72.
Luxemburgowa Stan., Warsz., Pardał., Czubernat
Luxemburżanka dr. Irena, Pardałów., Czubernat.
Ludwiżanka Elżbieta, Lwów, Sercanki.
Lustigowa Zofja z r., Katowice, Nowotarska 9.
Ławrynowicz dr. Marjan, Białowieża, Krzemień.
Łaciak Leonard z ż., Warszawa, Janina.
Łosiczankówna Helena, Łódź, Żywcz., Obrochta.
Łańcucki Stan. z r., Poznań, Skibówki, Król.
Łaniewska Wolk M. z c., Bydgoszcz, Konradówka.
Łączkowski Jan, Bydgoszcz, Parnas.
Łuczyńska Karolina z c., Kraków, Paryżanka.
Łuczyńska Stanisława, Kraków, Paryżanka.
Łuński Czesław, Pińsk, Żychoniówka.
Łączkowska Wanda, Poznań, Sanat. Wojsk.
Ładnowska Al., Piotrków, Do Strążysk, Gąsienica
Łobzowski Witold, Borysław, Tanwja.

Małczyński Roman, Bydgoszcz, Sobczakówka.
Marcinkowska Rozalja, Przemyśl, Tatary 1828.
Mazurska Hel., Wola Filip., Gubałówka, Zwijacz.
Mann ks. Włodz., Gołuchów, Księżówka.
Mazur Andrzej, Bystrowice, Sędziówka.
Markowicz dr. Miecz., Kraków, Strzecha.
Madejówna Marja, Kraków, Krupówki 17.
Manio Marja z siostrą, Pomorze, h. Sport.
Maliński Tadeusz z ż., Tomaszów Maz., M. Oko.
Matysiakówna Władysława, Poznań, Albatros.
May Jadwiga, Poznań, Płomień.
Maisze Felicja, Kraków, Dworzec Tatrz.
Magier Adela, Sarnówka, Żywcz., Karpiel.
Mann Luzer, Dziedzice, Sanat. Wojsk.
Mączyńska Jadwiga, Poznań, Zwijacze, Walczak.
Majchrowicz Tadeusz, Lwów, Krokus.
Meweldówna Zofja, Poznań, Złotogłów.
Menkes Ludwik, Lwów, Warszawianka.
Menczlówna Antonina z siostrą, Lwów, Świt.
Metalmanówna Ludmiła, Warszawa, Znicz.
Mieszkowski Kazimierz, Warszawa, M. Oko.
Mikulska Wanda, Lublin, Oaza.
Milewska Wiktorja, Złota Pantera.
Miszewski Leon, Gdańsk, h. Sport.
Michel Władysław z ż., Kr. Huta, Eldorado.
Mirtyńska Marja z s., Kościan, Podlasie.
Miszkowa Zofja z r., Katowice, Cieszynianka.
Mika Zbigniew, Chrzanów, Tadzikówka.
Mosuówna Marja, Tarnów, Żychoniówka.
Moycho Karol, Warszawa, Jaworzynka.
Mondry ks. Wojciech, Częstochowa, Maleńka.
Mondscheinówna Rozalja, Kielce, Sas.
Mocz Fryderyk, St. Sącz, Świt.
Morkowicz dr. Mieczysław, Kraków, Strzecha.
Morawski Zygmunt, Warszawa, Wrzos.
Mróz Stanisław, Poznań, Czerw. Krzyż.
Mrozowski Stef. z r., Warsz., Olcza, Ustupski.
Müllerowa Paulina, Kraków, Dom zarz. Uzdr.
Müller Elżbieta z s., Gliwice, Zalesie.
Muszanka Irena, Warszawa, Łomnica.
Mustyanowicz Franc., Kraków, Skibówki 17.
Mutermilch Roman, Warszawa, Bajka.
Muszalikówna Eug., Warsz., Do Jaszcz., Gąsien.
Mukosiej Piotr z ż., Warszawa, Tomkówka.
Muchleisen Ludwik, Kraków, Kresy.
Mucha Bolesław, Krzemieniec, Pod Lipami.
Mundowa Lida z c., Kraków, Kasprusie 25.
Młynarczykówna Aleks., Siedlce, Ciągł., Bachleda
Myssakówna Zofja, Ruda, Wójciakówka.

Najdek Emilja, Katowice, Ustup 73.
Nadolska M. z s., Kraków, Antał., Łuszczek.
Naiszewska Marja, Zduńska Wola, Sabałówka.
Nebenzahl Henoch, Gorlice, Złotogłów.
Newlińska Halina, Lwów, Zamieć.
Nemetz Jadwiga, Warszawa, Bronisława.
Nestman Małgorzata, Kr. Huta, Arwa.
Nejmanowa Alina, Kielce, Walówka.
Niewiadomska Henr., Warszawa, Wójciakówka.
Niżankowska Stefanja z r., Rybnik, Ślązaczka.
Nowacka Stanisław, Warszawa, Złotogłów.
Nowicki Stefan, Jabłonna, Sas.
Nowakowski Wacław, Katowice, M. Oko.
Nowak Marcin, Ameryka, **Bristol.**
Nowak Helena, Ameryka, **Bristol.**
Nowakowski Marj. z ż., Borysław, Obrochtówka.
Nowacka Jadwiga, Ząbkowice, Bystre, Janka.
Noiszewska Marja, Zduńska Wola, Sabałówka.
Nyczówna Helena, Katowice, Złotogłów.

Osmańska Klara, Wągrowiec, Modrzejów.
Onyszkiewicz Janusz, Kraków, M. Oko.
Opolski Józef, Warszawa, h. Sport.
Orzechowska Hal. z c., Łuck, Dom zdr. S. U. P.
Olenczykowa Jadw., Warszawa, Olcza, Staszel.
Obarski Kazim. z ż., Warszawa, Olcza, Stachoń.
Ostrzycka Marja, Częstochowa, Sanato.
Oder Władysław, Radom, Hala Gąsienicowa.
Osińska Władysława, Skrzynna, Modrzejów.
Opoczyńska Edzia, Łódź, Cis.
Olenczer ks. Wacław, Myszyniec, Księżówka.
Osmólski Stanisław, Poznań, Sanat. Wojsk.
Olejnik Stanisław, Baranowicze, San. Wojsk.
Ocież Ignacy, Warszawa, Warsz. Kasa Chorych.
Onyszkiewiczówna Z., Olbiesz., Sanat. Naucz.

Paculówna Bron., Stanisław Dolny, Złotogłów.
Parszan Leon, Grudziądz, Spokojna.
Panek Rozalja, Naprawa, Kościeliska, Grandys.
Palenga Anna, Krakowskie, Krupówki 17.
Płaczek Edmund z r., Ameryka, **Bristol.**
Parnowski Tad., Warszawa, Skibówki, Follak.
Pacyński Stefanja, Kórnik, Kuźnice.
Pawlina Mikołaj, Zawiercie, Bajka.
Pankówna Eleonora, Kieleckie, Koteln., Walczak.
Pawłowska Anna, Kieleckie, Koteln., Walczak.
Palka Stanisław z r., Ameryka, h. Sport.
Planer Henryk, Łódź, Molodów.
Pankiewicz Michał, Lwów, Czerw. Krzyż.
Pawliger Zygmunt, Kraków, Piotrkowianka.
Pazluk Rose, Ameryka, **Bristol.**
Paul Antoni, Gniezno, Hala Gąsienicowa.
Pastułówna Halina z siostrą, Kielce, Walówka.
Pastułówna Bronisława, Kielce, Walówka.
Palaczowa Antonina, Poznań, Arwa.
Przewłocki Wł. z c., Sosnowiec, h. p. Gewontem.
Pejska Wiktorja, Warszawa, Koszysta.
Pestkiewicz Kazim. z r., Częstochowa, M. Oko.
Preissówna Natalja, Katowice, Januszek.
Penker Wiktor, Warszawa, Dom zdr. S. U. P.
Przeorski Tadeusz z r., Kraków, Skibówki 4.
Pechtalt Zygmunt, Przemyśl, Granit.
Pierożkówna Bron., Tarnobrzeg, Tatary 1828.
Pirożyński Jan, Lwów, Warszawianka.
Piasecki Tadeusz, Warszawa, Oaza.
Pięta Zofja, Kraków, Żywczańskie, Karpiel.
Piotrowski Jan z ż., Kraków, Mimoza.
Piątkowska Halina, Kraków, Szczęsna.
Piotrowski Ginwilł Edm., Kraków, Dworz. Tatrz.
Pieprzny Gustaw z r., Ameryka, **Bristol.**
Pieprzny Michalina, Ameryka, **Bristol.**
Proksz Elfryda, Katowice, Zalesie.
Podgórski Józef, Rozwadów, Krywań.
Porodka Leon, Warszawa, Kresy.
Prokopowiczowa St., Bielsko, Krzeptówki 512.
Porzyński Wł. z ż., Bydgoszcz, Sobczakówka.
Potkański Kazim., Radom, Hala Gąsienicowa.
Pohorecki Adam, Konin, Molodów.
Polaczkowa Józefa, Poznań, Bohdanówka.
Poznańska Anna, Warszawa, Złota Pantera.
Powała Jan, Tarn. Góry, Cieszynianka.
Popielak Helena, Kraków, Ordon.
Podolska Józefa, Kraków, Tatary, Bożenka.
Podolska Marja, Kraków, Tatary, Bożenka.
Purmanowa Sylwja z s., Warsz., Żywcz., Karpiel.
Prüfer Alfred, Łódź, Irusia.
Pusiarski Stan., Borysław, Pod Gubałówką.
Pulchna Stef., Kraków, Kościeliska, Walczak.
Pruszak Józef, Wośniki, Czerw. Krzyż.

Radwańska Anna, Kielce, **Bór.**
Rakowski Bohdan, Warszawa, Biały Dworek.
Radzicki Stanisław, Przemyśl, Kasprusie 32.
Rennerówna Hanna, Warszawa, Irusia.
Rimlerowa Irena z s., Łódź, Oaza.
Rischer Aleksandra, Lwów, Olgierd.
Rosé Wanda, Warszawa, Pardałówka, Ustupski.
Rosé Marja, Warszawa, Pardałówka, Ustupski.
Rogalska Marja, Bełchtów, Modrzejów.

Rosenberg B. i Alb., Kamionka Str., Kościuszki 1.
Rochoniówna Irena, Sępolno, Odrodzenie.
Rotnicki Aleks. z ż., Poznań, Lotos.
Rozenblatt Franciszka, Warszawa, Stochówka.
Rożniatowski Michał z br., Warszawa, Albatros.
Rohatyn Henryka z r., Lwów, Promienna.
Rosiński ks. Władysław, Częstochowa, Księżówka
Rosenbusch Adolf, Lwów, Czerw. Krzyż.
Rożewski dr. Stanisław, Warszawa, Włodka.
Rożycka Janina, Warszawa, Sanat. Wojskowe.
Rutkowski Jan, Ameryka, **Carlton.**
Rutkowski Władysław, Warszawa, Wrzos.
Rybczyński Antoni, Skierniewice, Sanat. Wojsk.

Sławek Adam z r., Poznań, Nowot., Ustupski.
Sawicki Wacław z ż., Bydgoszcz, Radowid.
Sławiński Bronisław, Lublin, Dom zdr. S. U. P.
Ślączkowa dr. Zofja, Kraków, Szałas.
Sawicki Witold z r., Katowice, Ustup, Dorula.
Skarbek Paweł z r., Łódź, Krzeptówki 600.
Sajewski Władysław z s., Ameryka, **Bristol.**
Sankowscy Natalja, Zofja, Jerzy z ż., Jadwiga, Janina, Warszawa, Olcza, Stachoń.
Saramażanka Marja, Przemyśl, Modrzejów.
Saramażanka Marja, Przemyśl, Modrzjów.
Słabęcka Marja, Rzepiszyn, Limba.
Skąpski Władysław z r., Kraków, Hala.
Seelenfreund Henr. z r., Kraków, Kościel., Grand.
Sieradzka Hanna, Sosnowiec, Żywcz., Chrobak.
Świętecka Marjaz r., Bydgoszcz, Bronisława.
Sierpiński Wacław, Warszawa, Zośka.
Siebzehner Blima z c., Berlin, Dworek.
Śmigielska Jadwiga z r., T. Góry, Piotrkowianka.
Spirer Teofila z s., Kraków, Przystań.
Skibińska Zofja, Lublin, Ogrodowa 4.
Skibiński Adam, Ameryka, **Bristol.**
Smituszeńko Ant. z ż., Zdołbunów, Ostafinówka.
Sokołowska Marja, Poznań, Antał., Stachelska.

C. d. n.

INFORMATOR

a) Dział adresowy:

Urzędy i instytucje:

Urząd gminny, ul. Krupówki, „Bazar Polski“.
Zarząd Uzdrowiska, Rynek.
Komisarjat Pol. Państw., Rynek.
Urząd Parafialny, ul. Krupówki, obok kościoła paraf.
Lekarz klimat., Dr. Mastalerz, Biuro lekarza w Zarządzie Uzdrowiska, Rynek.
Biuro meldunkowe w Zarz. Uzdr., Rynek.
Szpital Klimatyczny, ul. Szpitalna.
Tatrz. Ochotn. Pogot. Ratunkowe, ul. Krupówki, dworzec P. Tow. Tatrz.
Dowództwo Garnizonu, Sanat. Czerw. Krzyża, ul. Chramcówki.
Urząd Pocztowy i Telegraficzny, Krupówki 22.
Dworzec Samochodowy, ul. Krupówki, obok restauracji Karpowicza.
Pol. Towarz. Tatrzańskie, ul. Krupówki, „Dworzec Tatrzański“.
Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego, Krupówki, obok dworca Tatrzańskiego.
Dr. Włodzimierz Jasiński, notarjat, Krupówki 39.

Adwokaci:

Dr Stanisław Aulich, Krupówki 35, tel. 447. Dom Stilla.
Dr Józef Bulanda, ul. Ogrodowa, Willa „Jaśka“ za pocztą, tel. 407.
Dr Józef Diehl, delegat Izby adwokackiej, ul. Sienkiewicza, willa „Chochlik“, tel. 417, przyjmuje od 4—6 po południu.
Dr Bertold Fass, ul. Krupówki 27, dom Fr. Bachledy Curusia, tel. 404.
Dr Franciszek Kowalski, Krupówki 26, dom Bogdańskiej.
Dr Stanisław Wierzbicki, ul. Krupówki 18.

Informator Nowotarski:

Dr. Franciszek Bahr, adwokat w Nowym Targu, Rynek, tel. 58.

b) Dział ogłoszeniowy:

Apteki:

„Pod Opatrznością Boską“, ul. Witkiewicza.
III Apteka, B. Masłowskiego, Chramcówki, tel. 246

Drogerje:

Tadeusz Wojak, Krupówki 49.

Fotograficzne Zakłady:

Kępińska Jadwiga, Krupówki 27, dom Fr. Curusia. Przyjmuje roboty amatorskie.
H. Schabenbeck, Krupówki 57. Tel. 136. Przyjmuje roboty amatorskie. Skład przyborów.

Krawcy:

„Sport“, Krupówki 49 (P. Lal i F. Mizia).
Ludwik Willinger, Krupówki 51, w podwórzu.

Towary bławatne:

O. Kretschmer, Krupówki 74.

Galanterja, przybory do szycia i haftu:

Antoni Krzyżak, Krupówki, róg ul. na Rynek.
Mangel Maks, vis a vis Morskiego Oka (obuwie, trykotaże, bielizna, manufaktura), tel. 427.

Pamiątki, zabawki, art. sport.:

Bazar „Pod Góralem“, Krupówki 49 (Instrumenty muzyczne).
„Teoptyga“, M. Wojnar i Ska, Optyk, Krupówki 55, vis à vis rest. Karpowicza.

Maszyny do pisania i szycia.

„Hydropol“, Zakopane, Krupówki 74.

Rowery i przybory.

„Hydropol“, Zakopane, Krupówki 74.

Artykuły wodociągowe.

„Hydropol“, Zakopane, Krupówki 74.

Żarówki elektryczne i baterje.

„Hydropol“, Zakopane, Krupówki 74.

Restauracje.

„Restauracja Warszawska“, Bronisław Tymiński, Krupówki 73.
Restauracja Mieszczańska, St. Bielatowicz, ul. Zamoyskiego, obok Składnicy Towarowej.

Opony samochodowe.

„Hydropol“, Zakopane, Krupówki 74.

Biura sprzedaży wil i parcel:

T. Siemianowski, obok poczty, tel. 327.
J. Kubiński, Krupówki 27, tel. 397.

Banki:

Bank Podhalański — Spółdzielczy, ul. Krupówki — własny gmach, vis a vis Poczty, tel. 401.

Cena ogłoszeń.

Za wiersz milimetrowy na I-ej stronie 60 gr, w tekście 45 gr, na ostatniej stronie 30 gr. Przy ogłoszeniach serjowych stosowne rabaty.

Prenumerata.

P. T. prenumeratorów zamiejscowych uprasza się przekazywać prenumeratę pocztą.

Adres Redakcji i Administracji: Zakopane — Składnica Gremjum pensjonatów, ul. Witkiewicza, telefon Nr. 308

Wydawca: Związek Przyjaciół Zakopanego. — Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Maksymiljan Skibiński. Drukarnia P. Mitręgi w Cieszynie.